

Univerzita Palackého
v Olomouci

Katedra geografie

Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Inovace prevence kriminality ve městech Olomouckého kraje založená na mapování míst strachu

Katedra geografie

Katedra sociologie, kulturní antropologie a andragogiky

Univerzita Palackého v Olomouci

T A
Č R

Technologická
agentura
České republiky

Program **Éta**

Projektový workshop, 27. 11. 2020

Univerzita Palackého
v Olomouci

T A
Č R

Program **Éta**

Mapování součástí realizace širšího projektu

Název: *Inovace prevence kriminality ve městech
Olomouckého kraje založená na mapování míst strachu*

Číslo: **TL02000556**

Aplikační garant: **Olomoucký kraj**

Projekt je řešen s finanční podporou TA ČR.

Hlavní cíle projektu

- využít metodu participativního mapování pro potřeby inovace přístupu k prevenci kriminality
 - identifikace specifických topofobií
- rozšířit stávající přístupy o prostorový pohled občanů měst
 - přinést „nové“ podklady pro decizní sféru
 - prostorově ukotvená měkká data
 - poukázat na určité vzorce vnímání míst v různých kontextech
 - intenzita a důvod strachu; sociodemografické faktory (věk, pohlaví, ...); časový aspekt (lineární vs. cyklický); specifická měřítká či konkrétních typů míst atp.
 - ukázat, jak do budoucna proces implementovat do běžné praxe
- modelové území: města Olomouckého kraje nad 5 tis. obyvatel
 - 13 + 1

Univerzita
v Olomouci

Program **Éta**

Hlavní cíle

- využít možnosti
přístupu
- identifikovat
- rozšířit stávající
- přinést
- prostě
- poukázat
- intenzivní
- aspekt
- ukázat,
- modelovat
- 13 + 1

potřeby inovace

st

ch kontextech
(věk, pohlaví, ...); časový
různých typů míst atp.
do běžné praxe

nad 5 tis. obyvatel

Univerzita Palackého
v Olomouci

T A
Č R

Program **Éta**

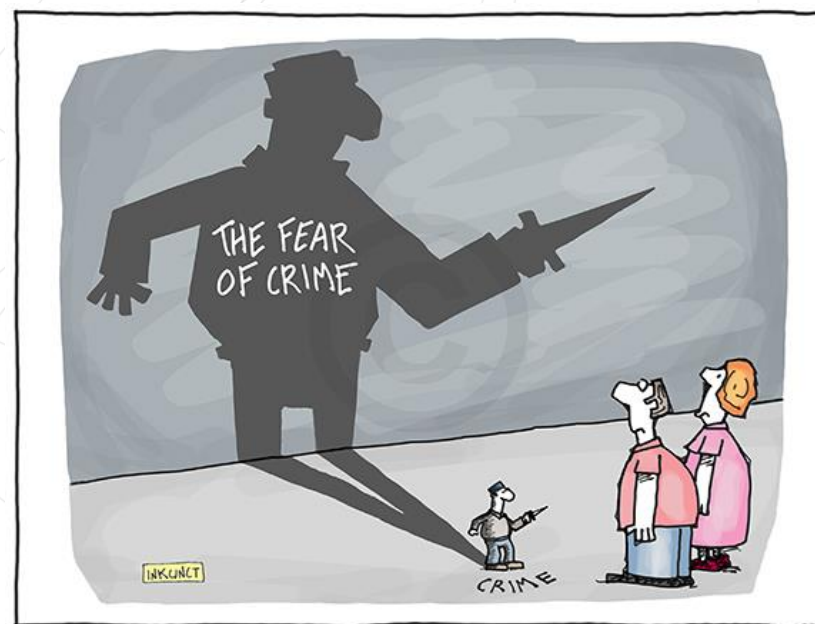
Proč?

- vliv na:
 - image čtvrti/města
 - kvalitu života a časoprostorové chování obyvatel
 - další rozvoj území
 - viz úvodní konferenční zdravice plzeňského primátora Martina Baxy
- při správné identifikaci problému by mělo být snazší efektivněji (věcně, časově i prostorově) řešit problém
 - „chirurgický řez“ vs. „kanón na vrabce“
- zapojení místních obyvatel => předpoklad udržitelnosti rozvoje

Teoretická východiska

- Endogenní „bottom-up“ přístup k plánování měst a obcí
 - výhody i nevýhody/rizika

- Behaviorální geografie
 - koncept strachu ze zločinu

Univerzita Palackého
v Olomouci

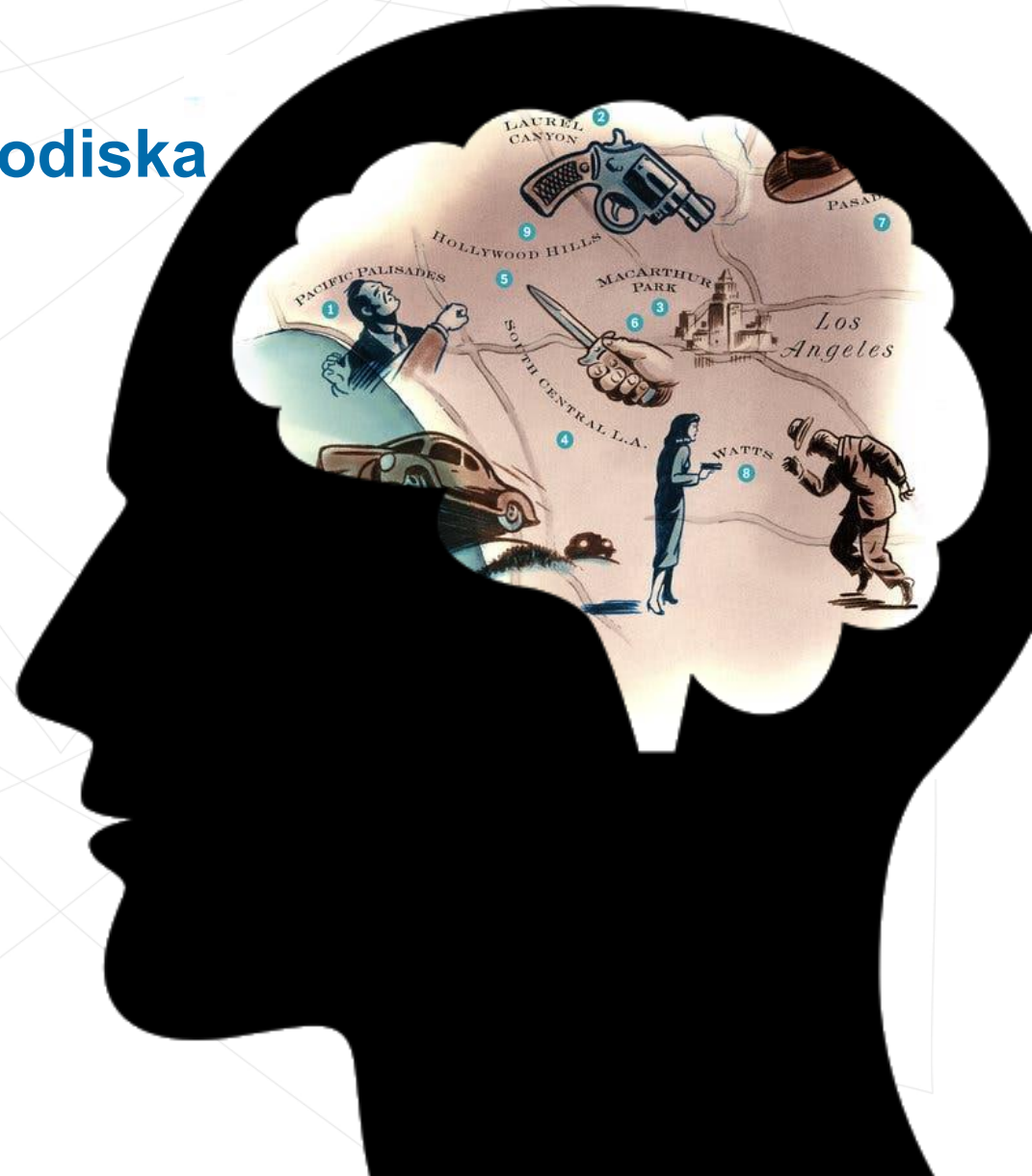
Metodologická východiska

– Percepce prostoru

- prostorová zkušenost
- přisuzování různého významu různým místům

– Mentální mapování

- prostředek pro zjištění prostorové zkušenosti
- součást dotazníku

Dotazník

- vypracován ve spolupráci s krajským manažerem prevence kriminality
 - jednotný dotazník pro všechna dotčená města
- celkem 14 otázek (+ podotázky)
- mapová část – identifikace míst strachu
 - uvedení důvodu (následná kategorizace důvodů)
 - uvedení míry strachu (nízká; střední; vysoká)
 - uvedení denní doby (světla část dne; noc; celý den)
 - osobní/zprostředkovaná zkušenost s konkrétním činem
- vítaná mitigační a adaptační opatření ze strany města
- charakteristiky respondenta

Univerzita Palackého
v Olomouci

T A
Č R

Program **Éta**

Metodika sběru dat

- Dotazníkové šetření – příprava v koordinaci s Mgr. Poláčkem
- Předvýzkum
 - jaro 2019
- Hlavní vlna sběru dat
 - duben 2019 – proškolení studenti – sběr dat v terénu
 - přelom roků 2019/2020 – online dotazník
 - šíření přes jednotlivá města + medializace výzkumu
 - „samovýběr“
- Dosběr méně zastoupených skupin respondentů
 - únor 2020 – sběr dat v terénu

Univerzita Palackého
v Olomouci

Čištění získaných dat

- Nekompletní dotazníky
 - Důraz na vyplněné údaje o pohlaví, věku a bydlišti
- Vyřazení části respondentů, na které nebylo šetření zaměřeno
 - bydlící mimo zájmové území
 - mladší 15 let
- Digitalizace dotazníků a jejich následná kontrola
 - Garbage in, garbage out
- **5909 respondentů => 4674 zůstalo po vyčištění**

Univerzita Palackého
v Olomouci

Výběrový soubor

Město	Počet dotazníků	Podíl na obyvatelstvu 15+	Pohlaví a věk	Bydliště
<i>Hranice</i>	205	1,34	ano	ano
<i>Jeseník</i>	269	2,79	ano	ano
<i>Kojetín</i>	238	4,63	ano	ano
<i>Lipník nad Bečvou</i>	196	2,89	ne	ano
<i>Litovel</i>	192	2,31	ano	ano
<i>Mohelnice</i>	170	2,17	ano	ano
<i>Moravský Beroun</i>	70	2,81	ne	ano
<i>Olomouc</i>	637	0,76	ne	ano
<i>Prostějov</i>	433	1,17	ano	ano
<i>Přerov</i>	1078	2,90	ne	ano
<i>Šternberk</i>	292	2,57	ne	ano
<i>Šumperk</i>	410	1,85	ano	ano
<i>Uničov</i>	137	1,39	ne	ano
<i>Zábřeh</i>	347	3,01	ano	ne

Univerzita Palackého
v Olomouci

Reprezentativnost dat

- Přidání vah respondentům
 - vytvořeno na základě pohlaví a věku
 - lépe odpovídá reálné struktuře populace
- Navzdory samovýběru a kombinace technik lze považovat šetření za reprezentativní
 - dle pohlaví, věku a místa bydliště

Univerzita Palackého
v Olomouci

T A
Č R

Program **Éta**

TOP důvody zákresů topofobických míst

město	1.	2.	3.	4.	5.
Hranice	Romové	bezdomovci	nepřizpůsobiví	opilci	špatné osvětlení
Jeseník	bezdomovci	narkomani	opilci	nepřizpůsobiví	špatné osvětlení
Kojetín	Romové	nepřizpůsobiví	ostatní	opilci	hluk/nepořádek
Lipník n. B.	Romové	ostatní	strach z napadení	nepřizpůsobiví	zanedbanost
Litovel	bezdomovci	Romové	opilci	party mládeže	nečitelnost míst
Mohelnice	opilí	bezdomovci	narkomani	ostatní	Romové
Moravský Beroun	Romové	narkomani	nepřizpůsobiví	špatné osvětlení	strach z napadení
Olomouc	bezdomovci	opilci	narkomani	ostatní	obtěžování
Prostějov	Romové	bezdomovci	ostatní	strach z napadení	narkomani
Přerov	Romové	nepřizpůsobiví	bezdomovci	hluk/nepořádek	ostatní
Šternberk	Romové	nepřizpůsobiví	hluk/nepořádek	bezdomovci	opilci
Šumperk	bezdomovci	narkomani	opilci	ostatní	Romové
Uničov	bezdomovci	narkomani	opilci	ostatní	nepřizpůsobiví

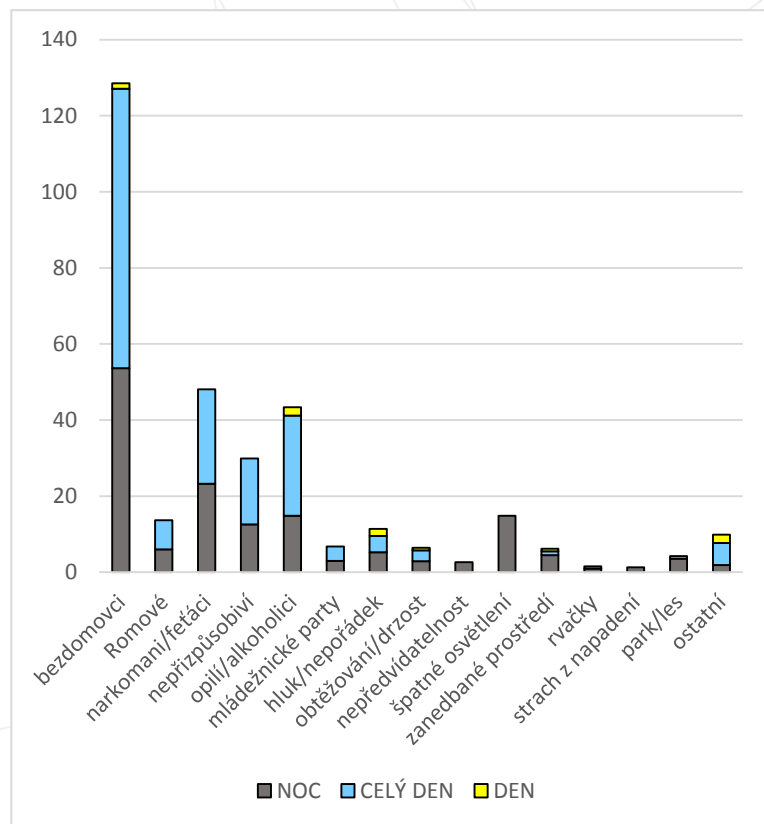

Univerzita Palackého
v Olomouci

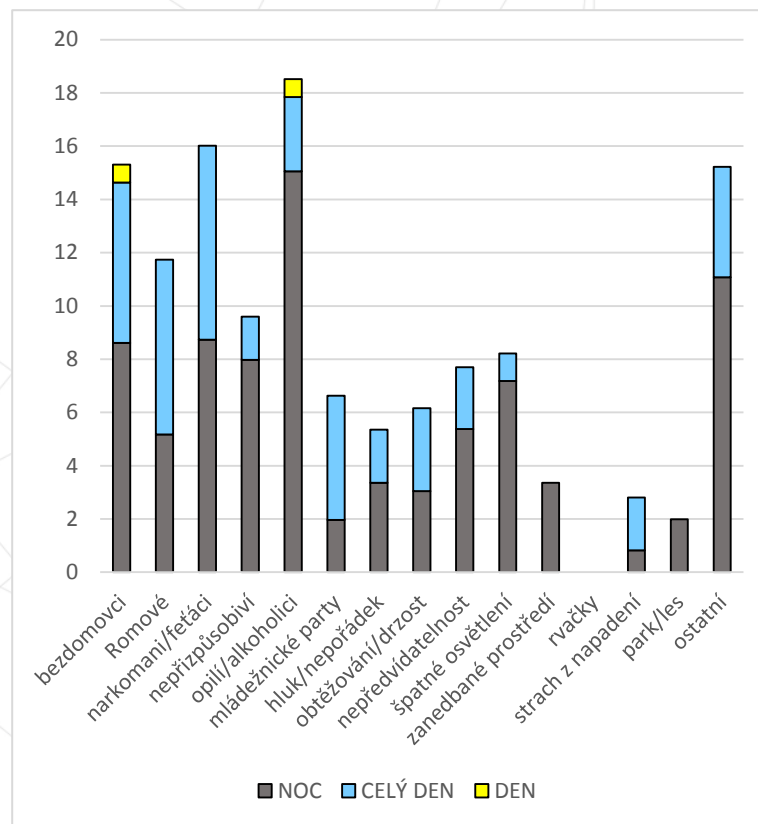
T A
Č R

Program **Éta**

TOP důvody zákresů topofobických míst: typy dle ne/vyrovnanosti topofobií

Jeseník

Mohelnice

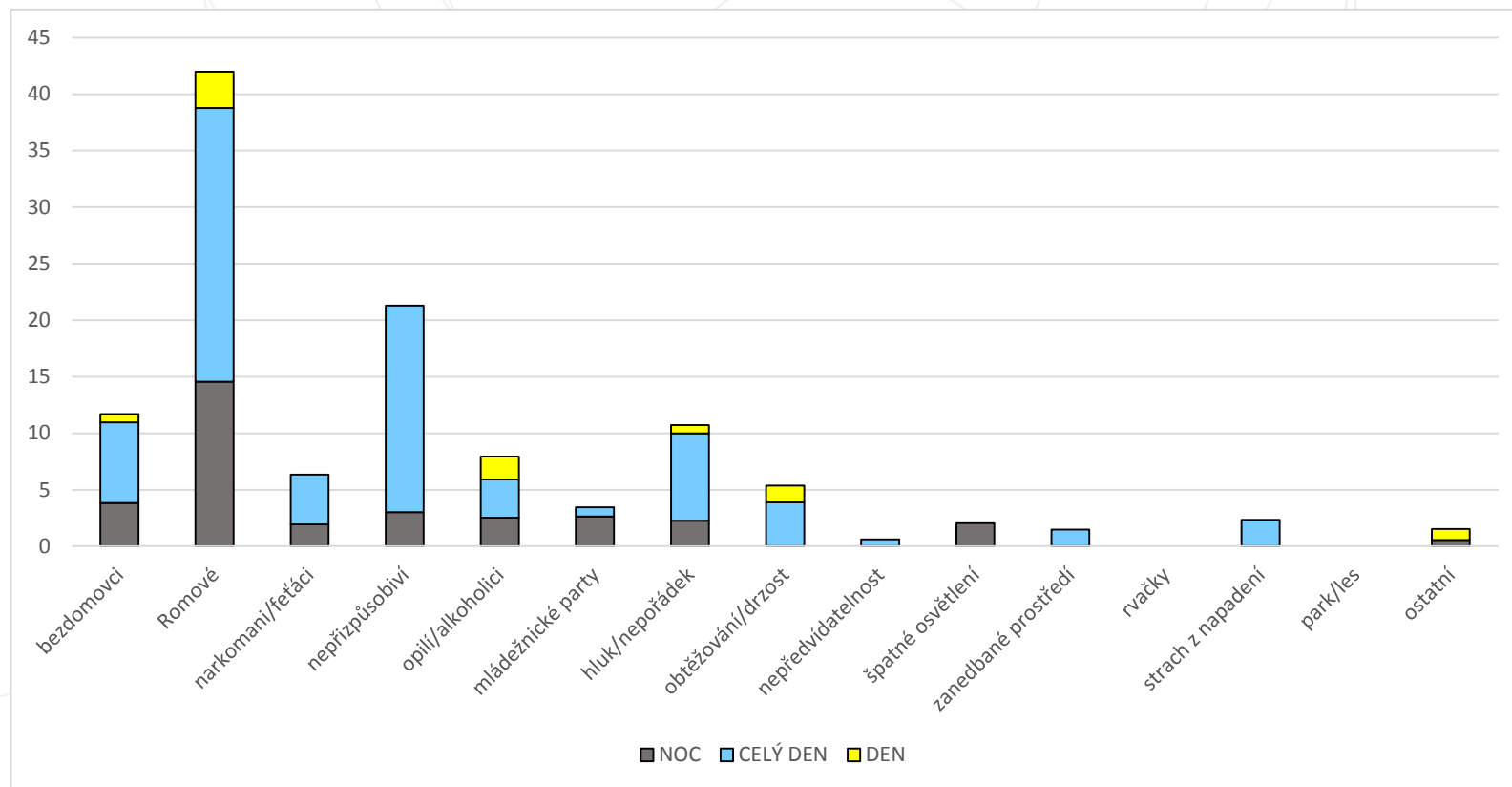

Univerzita Palackého
v Olomouci

T A
Č R

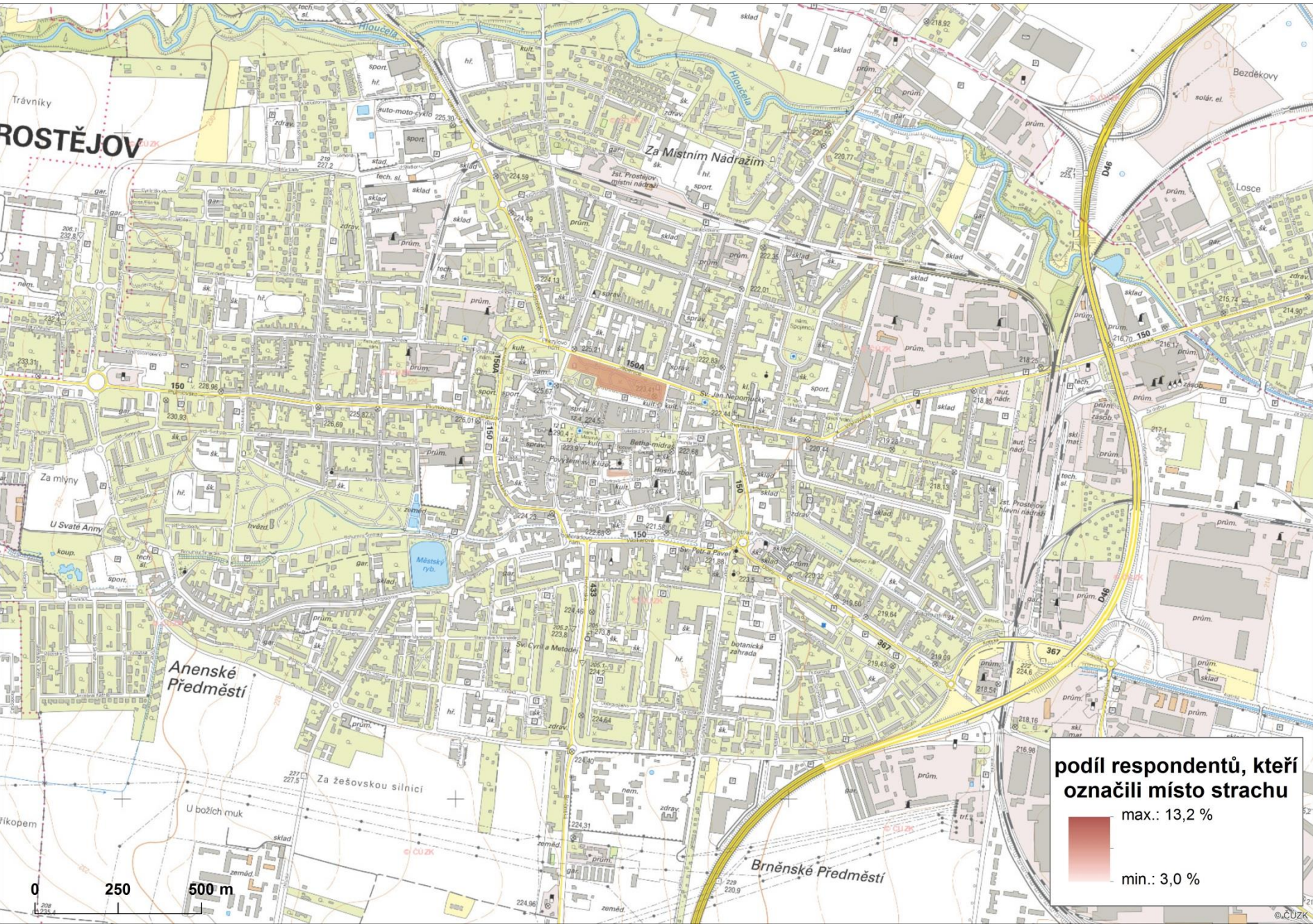
Program **Éta**

TOP důvody zákresů: „typická“ struktura

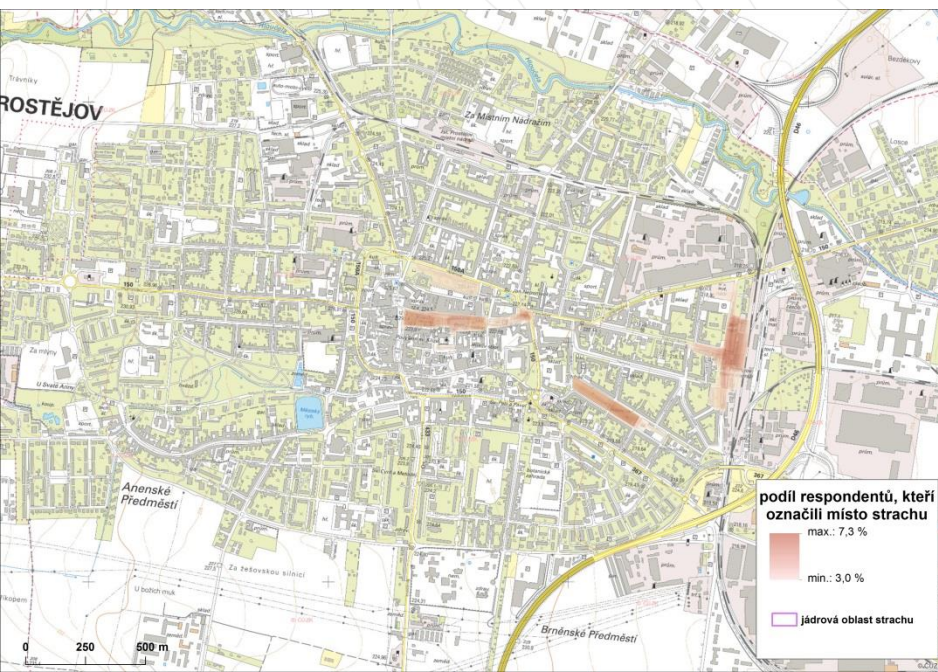
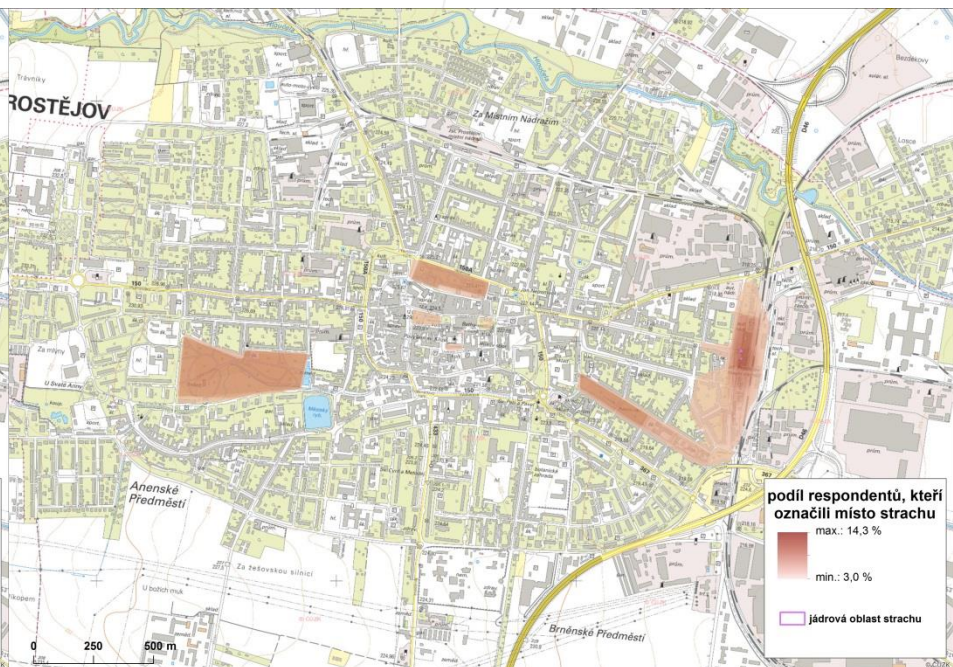
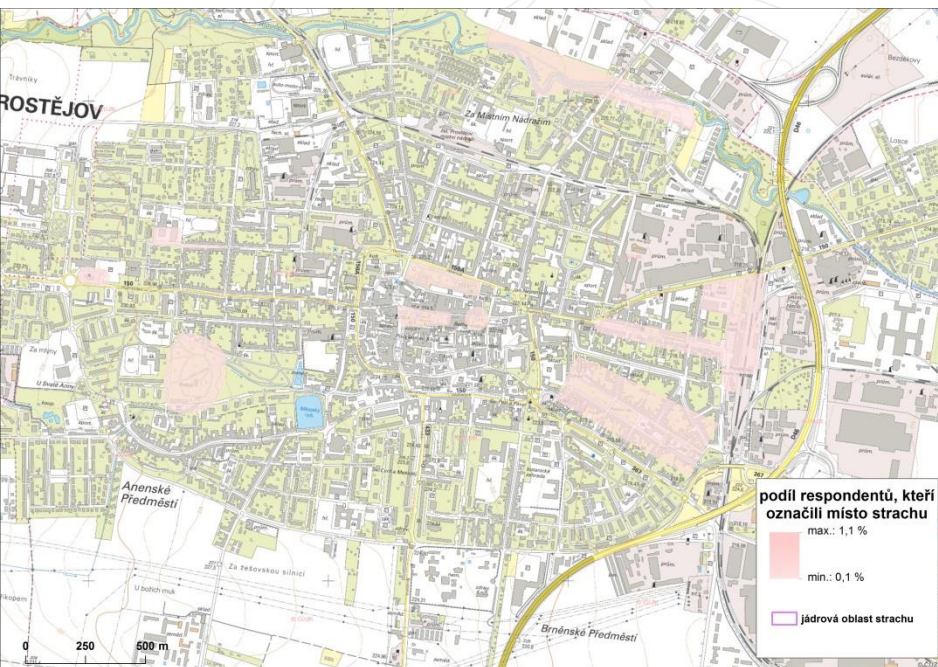
Šternberk

Důvod: narkomani

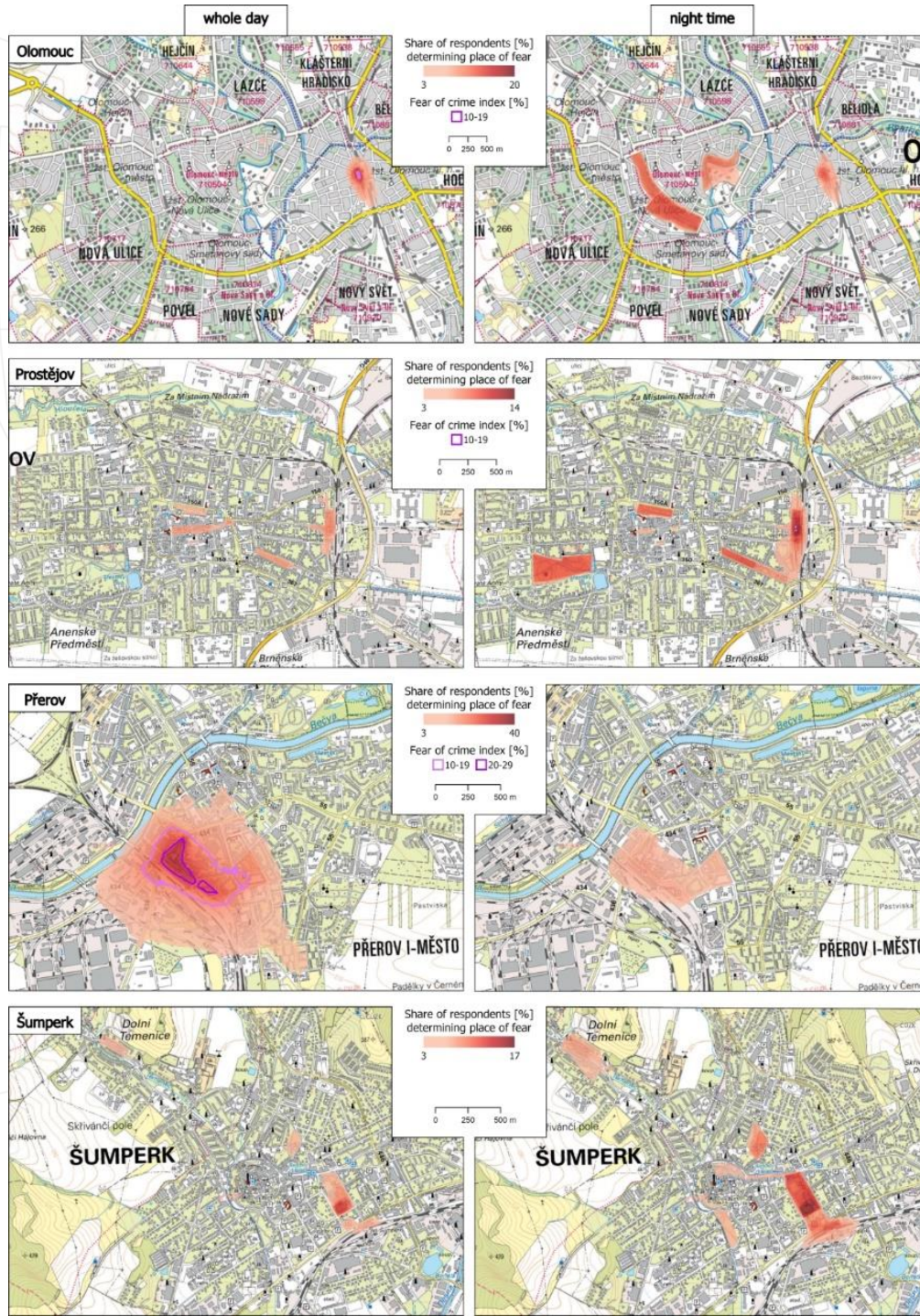

Světlá část dne

V noci

Během celého dne

Univerzita Palackého
v Olomouci

T A
Č R

Program **Éta**

Nejžádanější návrhová opatření

město	1.	2.	3.	4.	5.
Hranice	riziková mládež	policie	volný čas	bezdomovci	kamery
Jeseník	policie	bezdomovci	riziková mládež	kamery	hazard
Kojetín	policie	kamery	riziková mládež	specialisti	veřejný prostor
Lipník n. B.	policie	riziková mládež	specialisti	kamery	veřejný prostor
Litovel	policie	hazard	riziková mládež	volný čas	osvětlení
Mohelnice	policie	riziková mládež	bezdomovci	narkomani	hazard
Moravský Beroun	volný čas	sportoviště	riziková mládež	policie	kamery
Olomouc	policie	bezdomovci	riziková mládež	hazard	narkomani
Prostějov	policie	hazard	riziková mládež	specialisti	kamery
Přerov	policie	ubytovny	hazard	riziková mládež	kamery
Šternberk	policie	kamery	riziková mládež	specialisté	osvětlení
Šumperk	policie	hazard	bezdomovci	narkomani	kamery
Uničov	policie	hazard	bezdomovci	narkomani	riziková mládež
Zábřeh	bezdomovci	narkomani	policie	riziková mládež	kamery

Závěr

- percepce (strachu z kriminality) velmi subjektivní
 - nutné si uvědomovat limity šetření
- strach z kriminality vs. reálný nápad kriminality vs. reálná kriminalita
- příspěvek teorii
 - snaha o zobecnění vs. specifčnost lokálních kontextů
- potenciál pro aplikační sféru
 - tvorba referenční báze výsledků
 - podklad pro koncepční dokumenty a strategicko-rozvojové rozhodování
 - cenný zejména časoprostorový aspekt (přidaná hodnota mapování)
 - opakování šetření jako prostředek evaluace uskutečněných opatření

Univerzita Palackého
v Olomouci

Katedra geografie

Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Děkujeme za pozornost.

<https://geography.upol.cz/mista-strachu>

Katedra geografie

Katedra sociologie, kulturní antropologie a andragogiky

Univerzita Palackého v Olomouci

T A
Č R

Technologická
agentura
České republiky

Program **Éta**

Bude konečně klid? Problémové domy ve Šternberku jsou teď bez doplatků

20.6.2020

Ve Šternberku znovu vyhlásili takzvanou bezdoplatkovou zónu. Opatření, které městu vloni torpédoval krajský úřad, zúžili na dvě místa: Olomouckou 18 a Bezručovu 9. V lokalitách dlouhodobě dochází ke zvýšenému výskytu sociálně nežádoucích jevů.

Policie má v Prostějově nové pracoviště

a to konkrétně Oddělení hlídkové služby.

Dnes (4. 9. 2020) bylo slavnostně otevřeno ve Vrahovicích.

policejní stanice

policie1

policie2

[Úvodní strana](#) > [Magistrát](#) > [Tiskové centrum](#) > [Tiskové zprávy 2020](#) > [TZ - červen 2020](#)

Přerov má další zónu, která v centru vystaví „stopku“ lidem pobírajícím dávky na bydlení

Už dva a půl roku má město Přerov šest problémových ulic v bezdoplatkové zóně – což prakticky znamená, že se sem nenastěhují potenciální potížisté, pobírající doplatek na bydlení. Jedná se především o ulice v okolí nádraží, a to je vnímáno jako sociálně vyloučená oblast. Teď se tyto zóny rozšíří až do centra Přerova, které se v posledních letech potýká s nepřízpůsobivými lidmi, žijícími v pronajatých bytech. Opatření, jež vzniklo na návrh rady, zasáhne Masarykovo náměstí a ulice Kratochvílovu, Wilsonovu a část Palackého.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Katedra geografie

Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Inovace prevence kriminality ve městech Olomouckého kraje založená na mapování míst strachu

Katedra geografie

Katedra sociologie, kulturní antropologie a andragogiky

Univerzita Palackého v Olomouci

T A

Č R

Technologická
agentura
České republiky

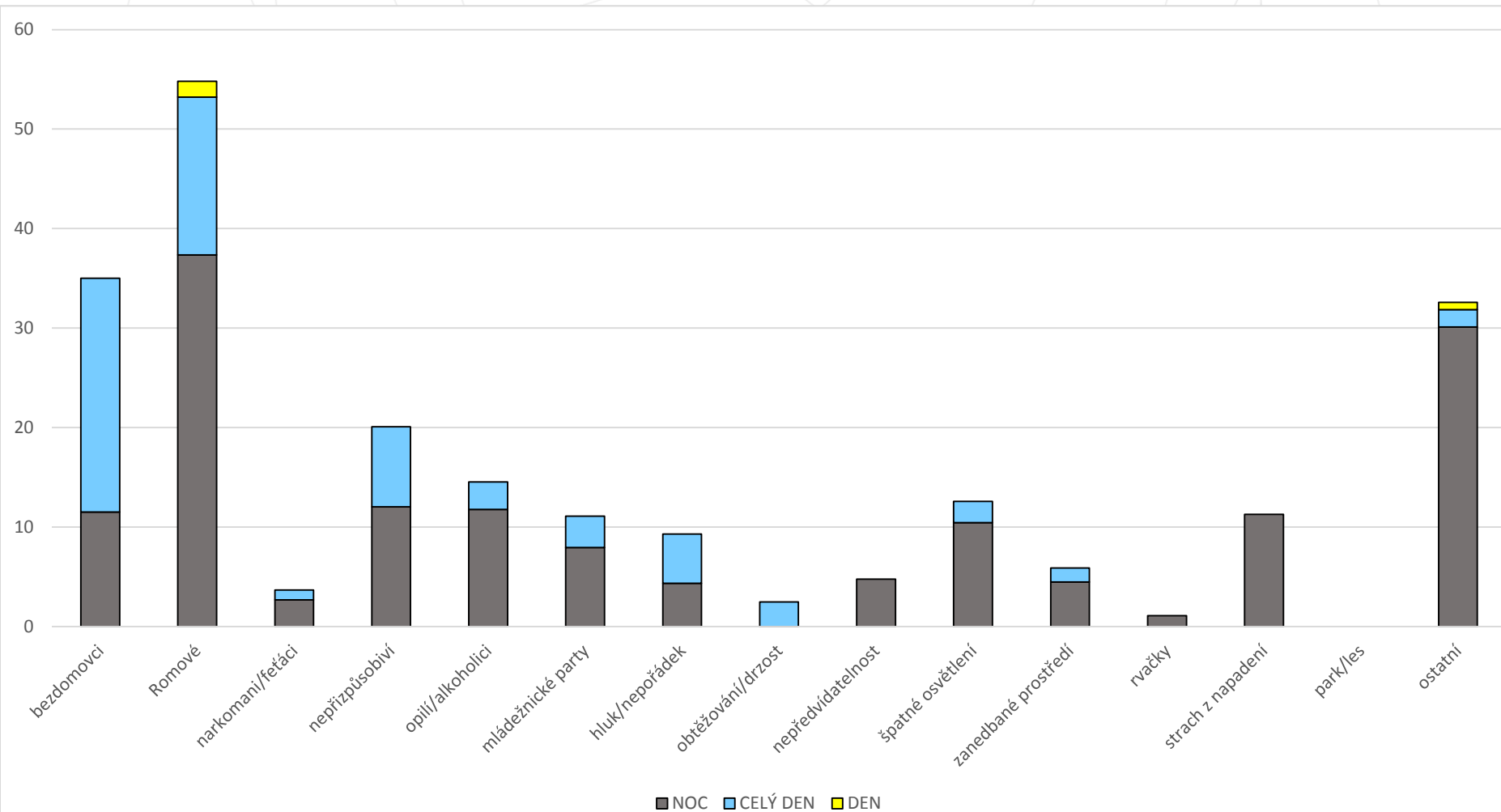
Program **Éta**

Projektový workshop, 27. 11. 2020

Univerzita Palackého
v Olomouci

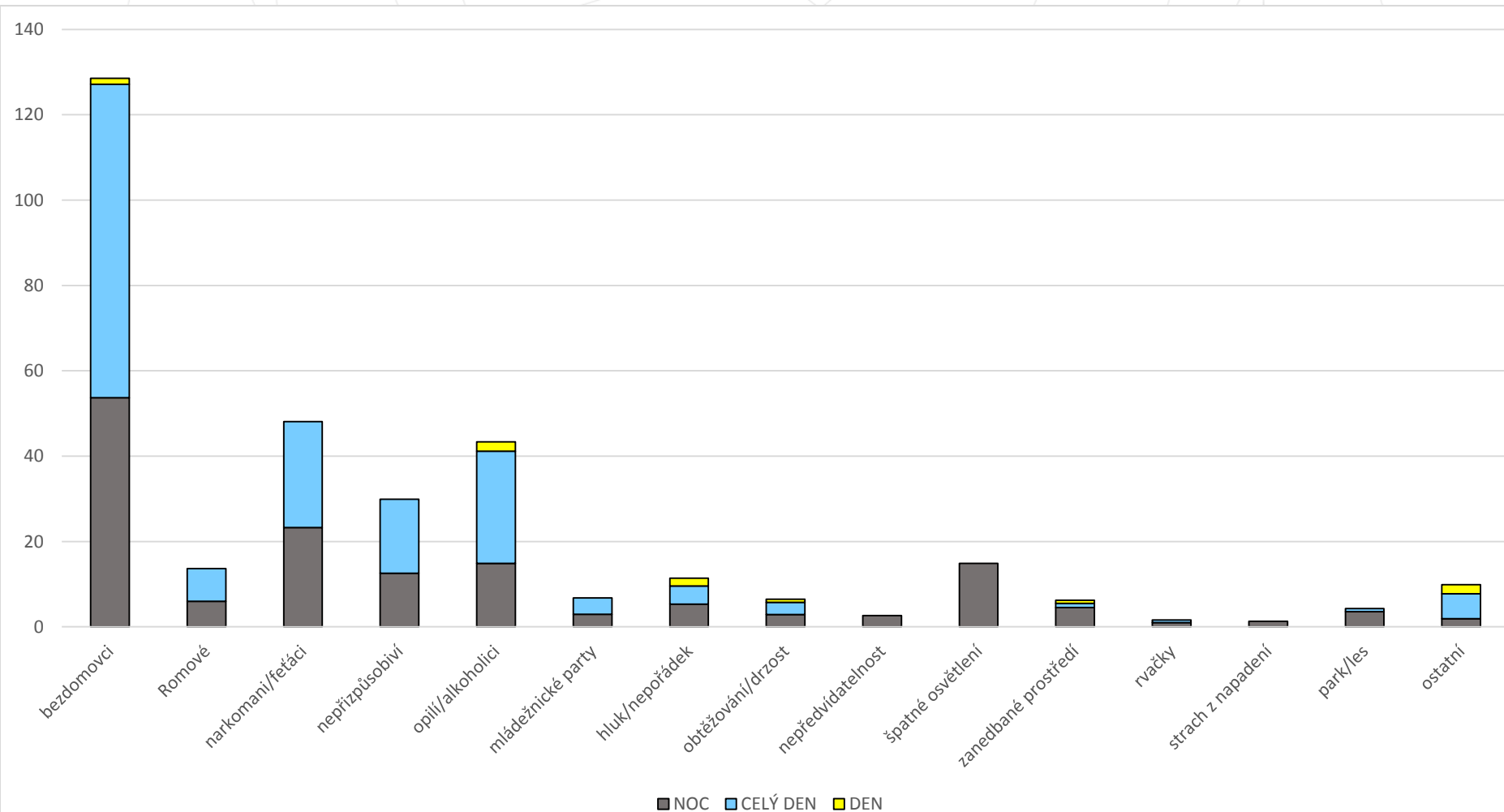
Hranice

Univerzita Palackého
v Olomouci

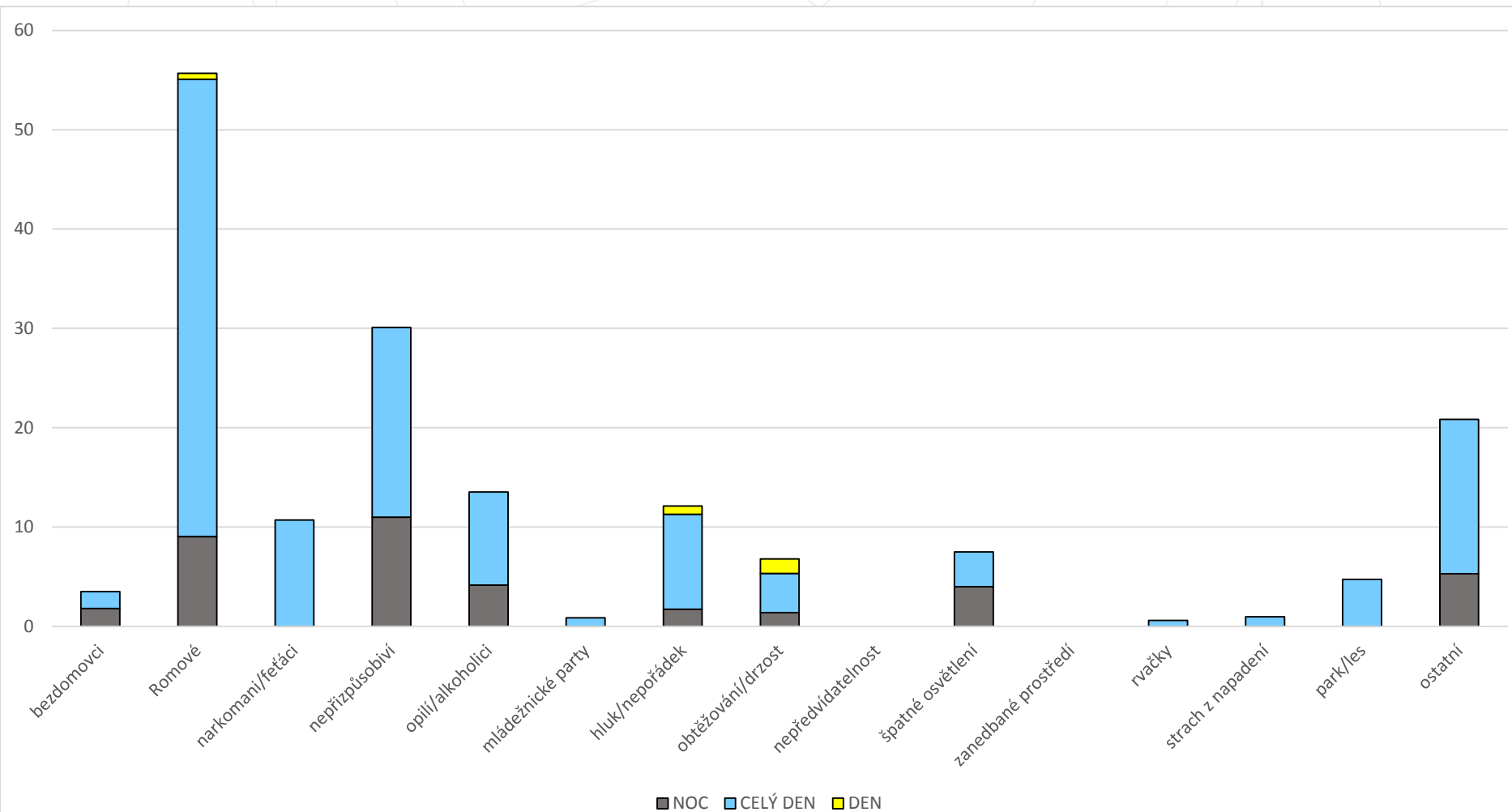
Jeseník

Univerzita Palackého
v Olomouci

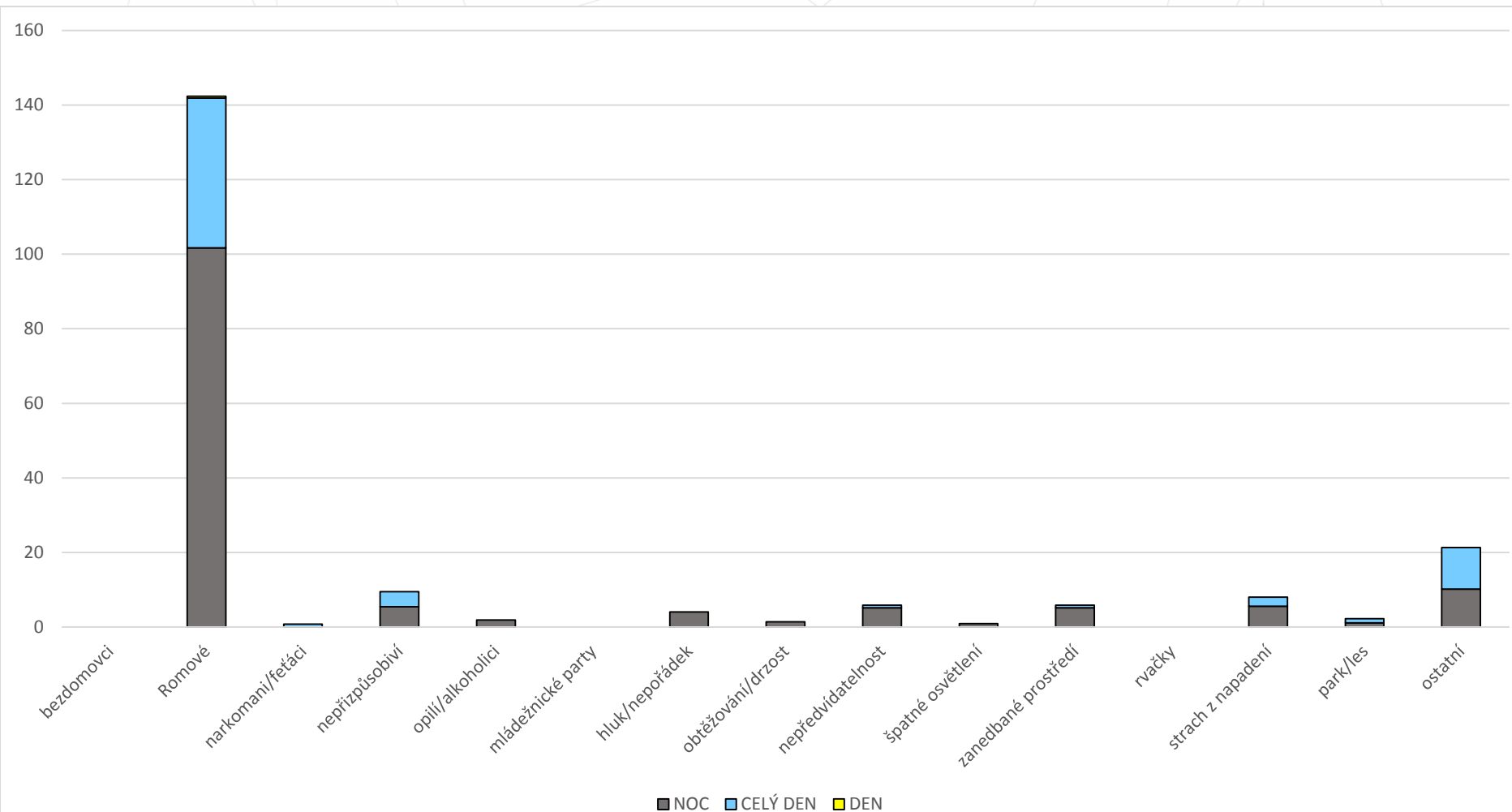
Kojetín

Univerzita Palackého
v Olomouci

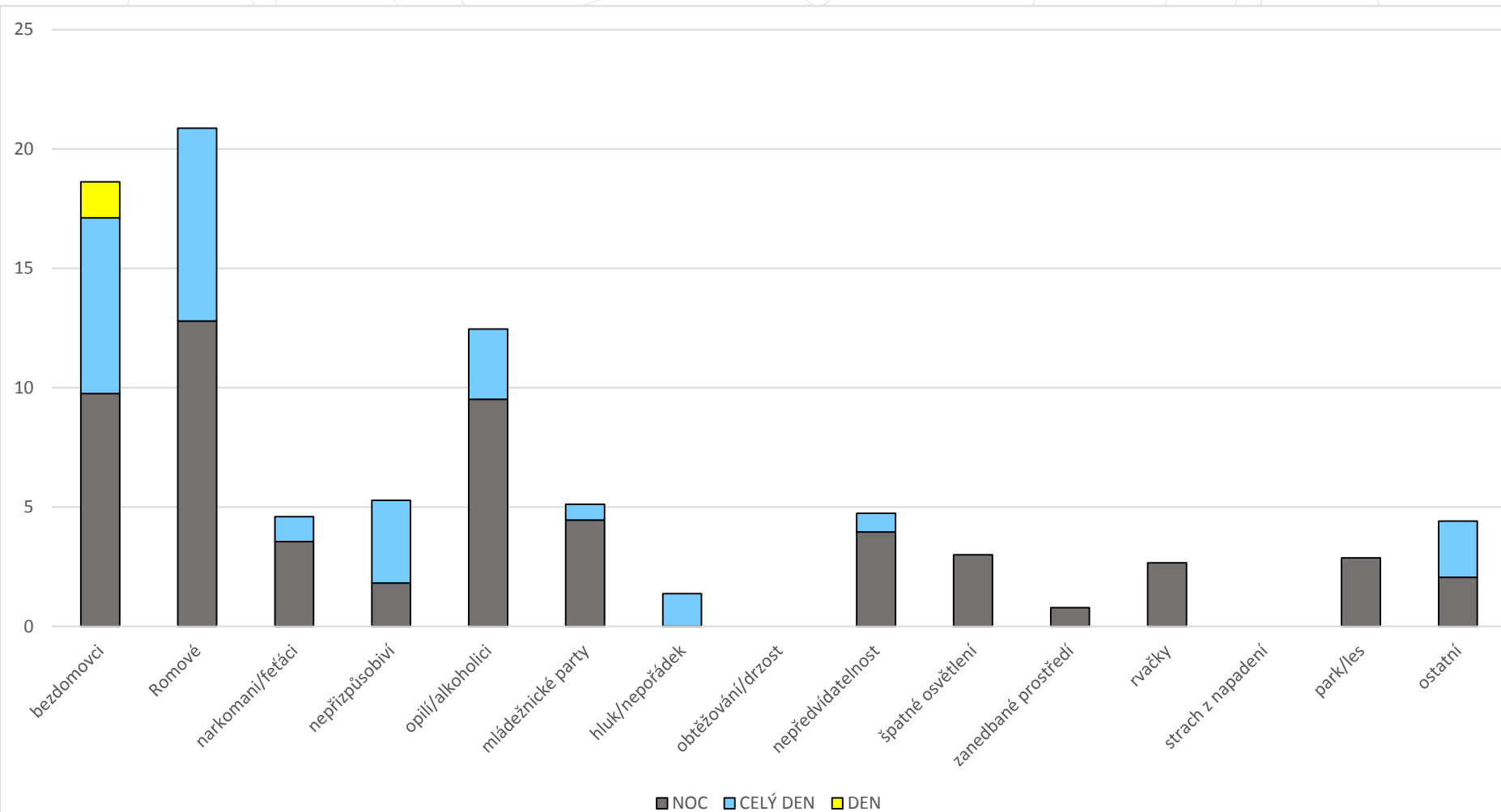
Lipník nad Bečvou

Univerzita Palackého
v Olomouci

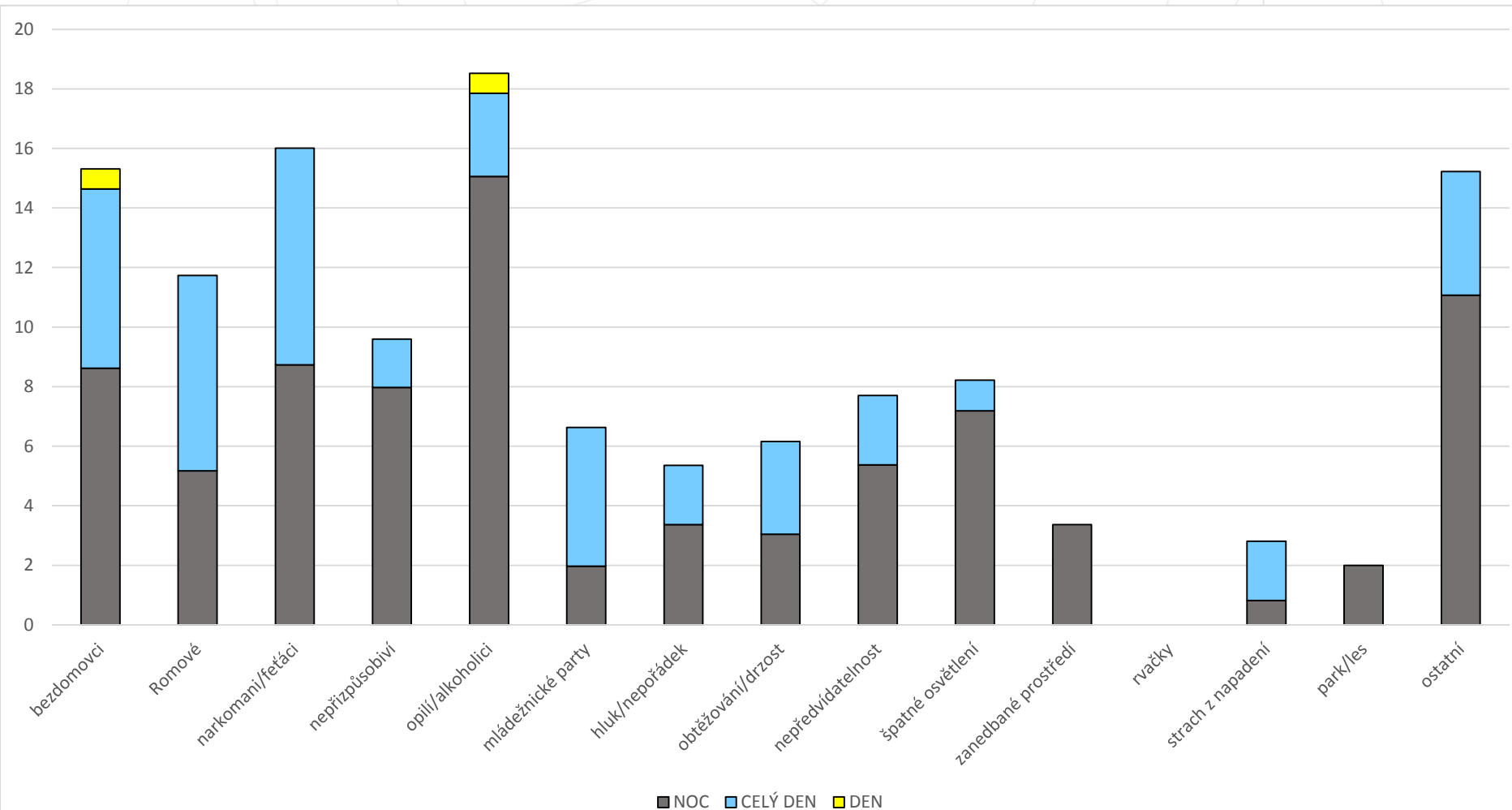
Litovel

Univerzita Palackého
v Olomouci

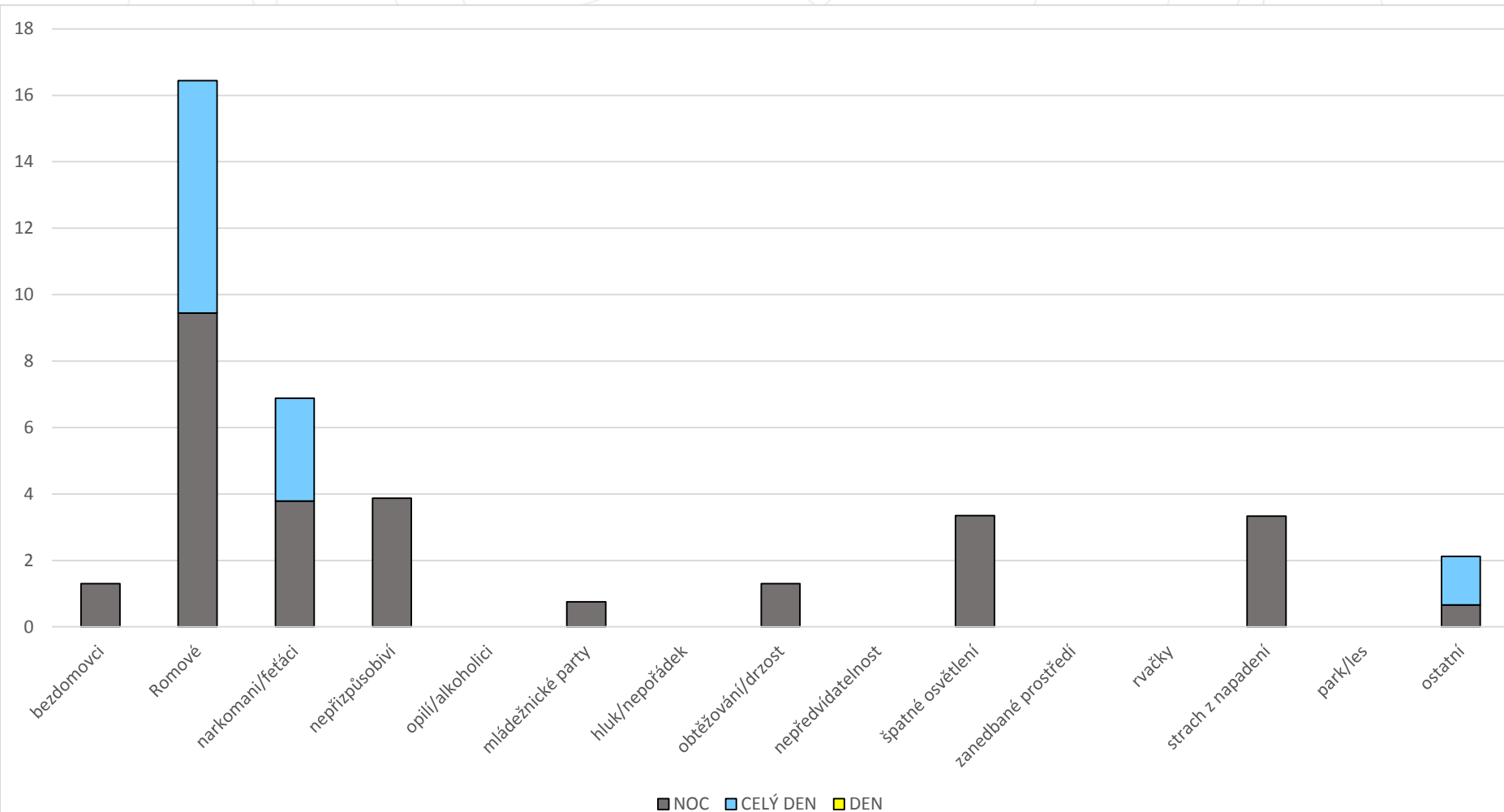
Mohelnice

Univerzita Palackého
v Olomouci

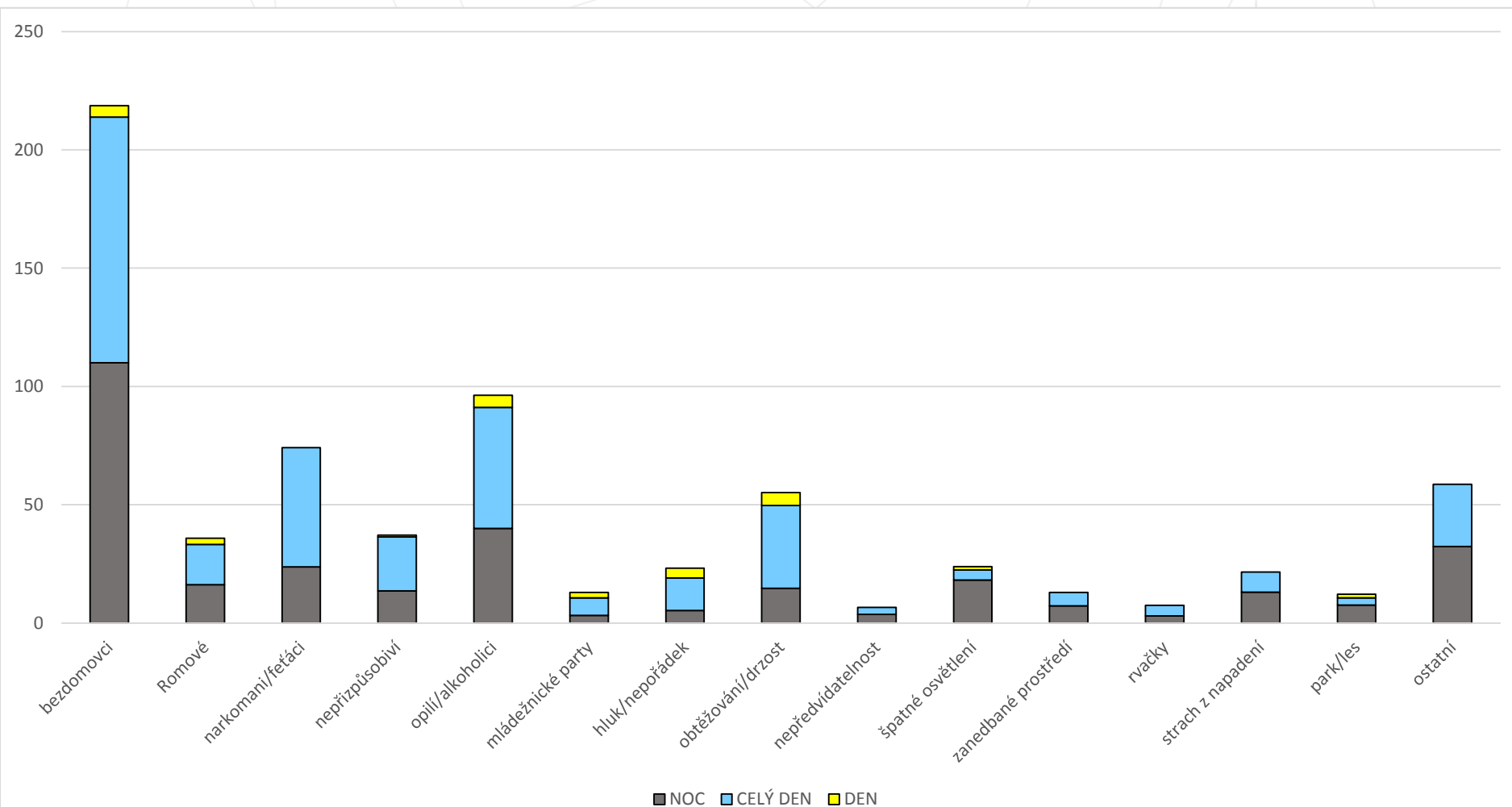
Moravský Beroun

Univerzita Palackého
v Olomouci

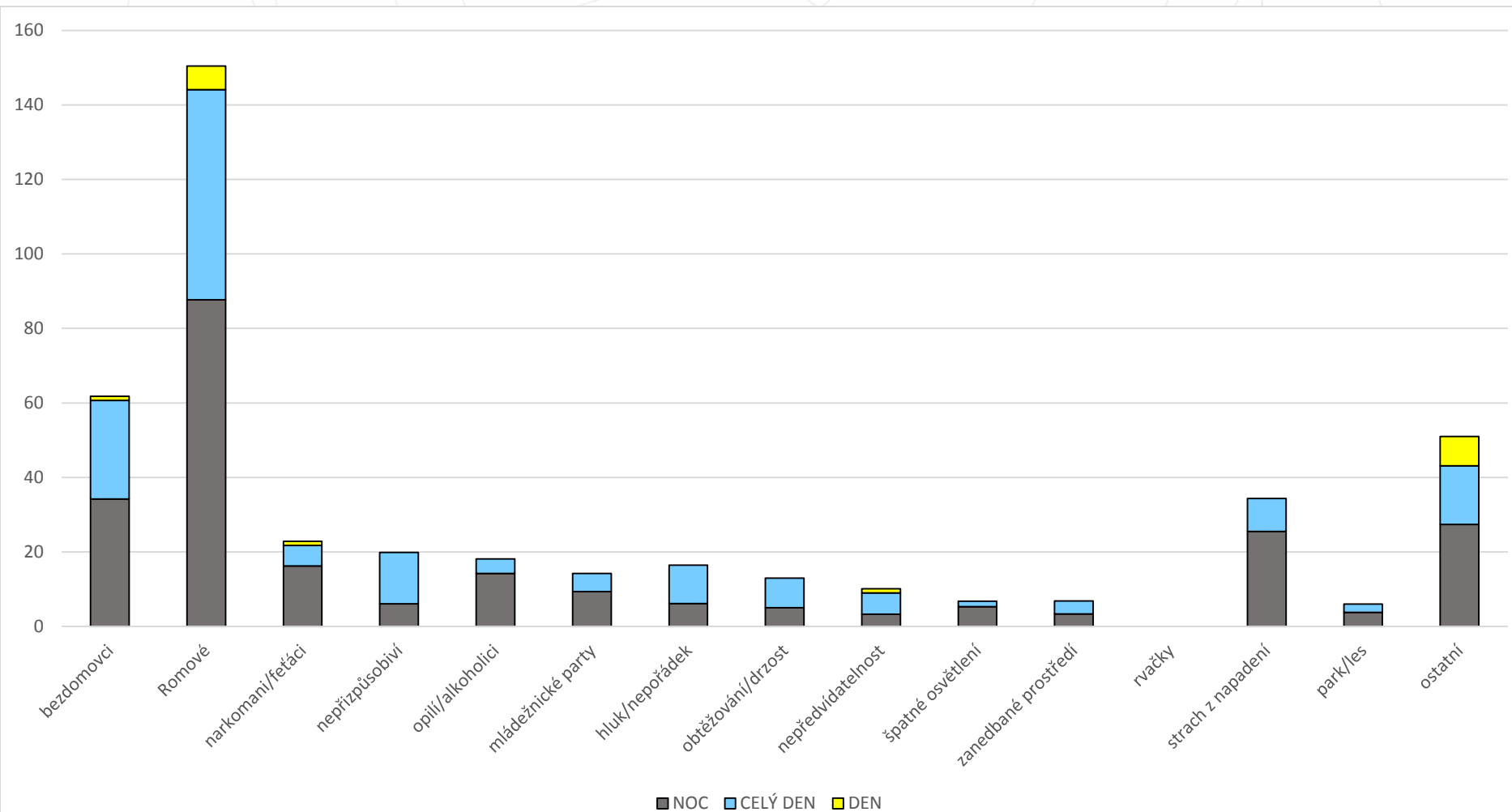
Olomouc

Univerzita Palackého
v Olomouci

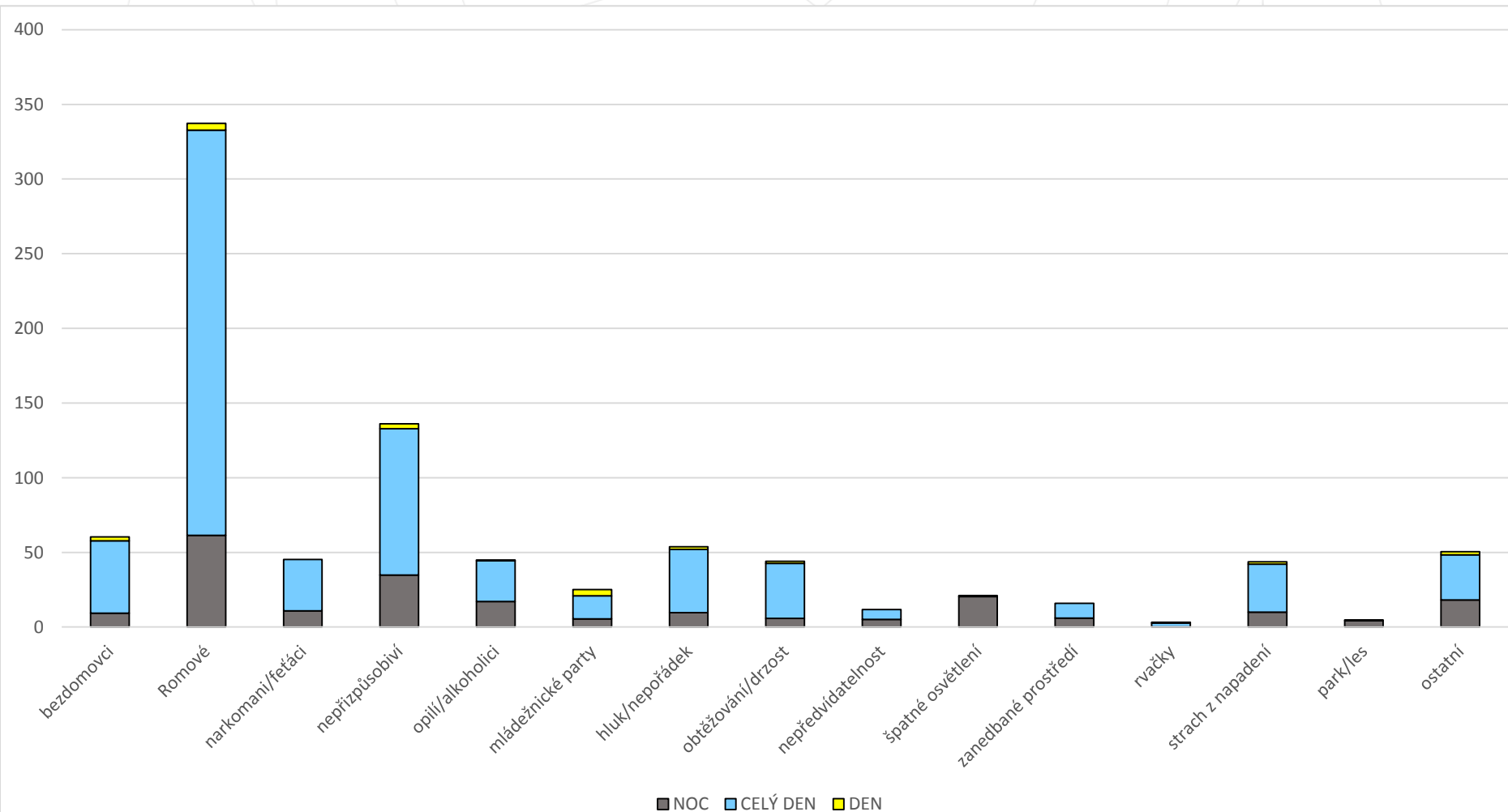
Prostějov

Univerzita Palackého
v Olomouci

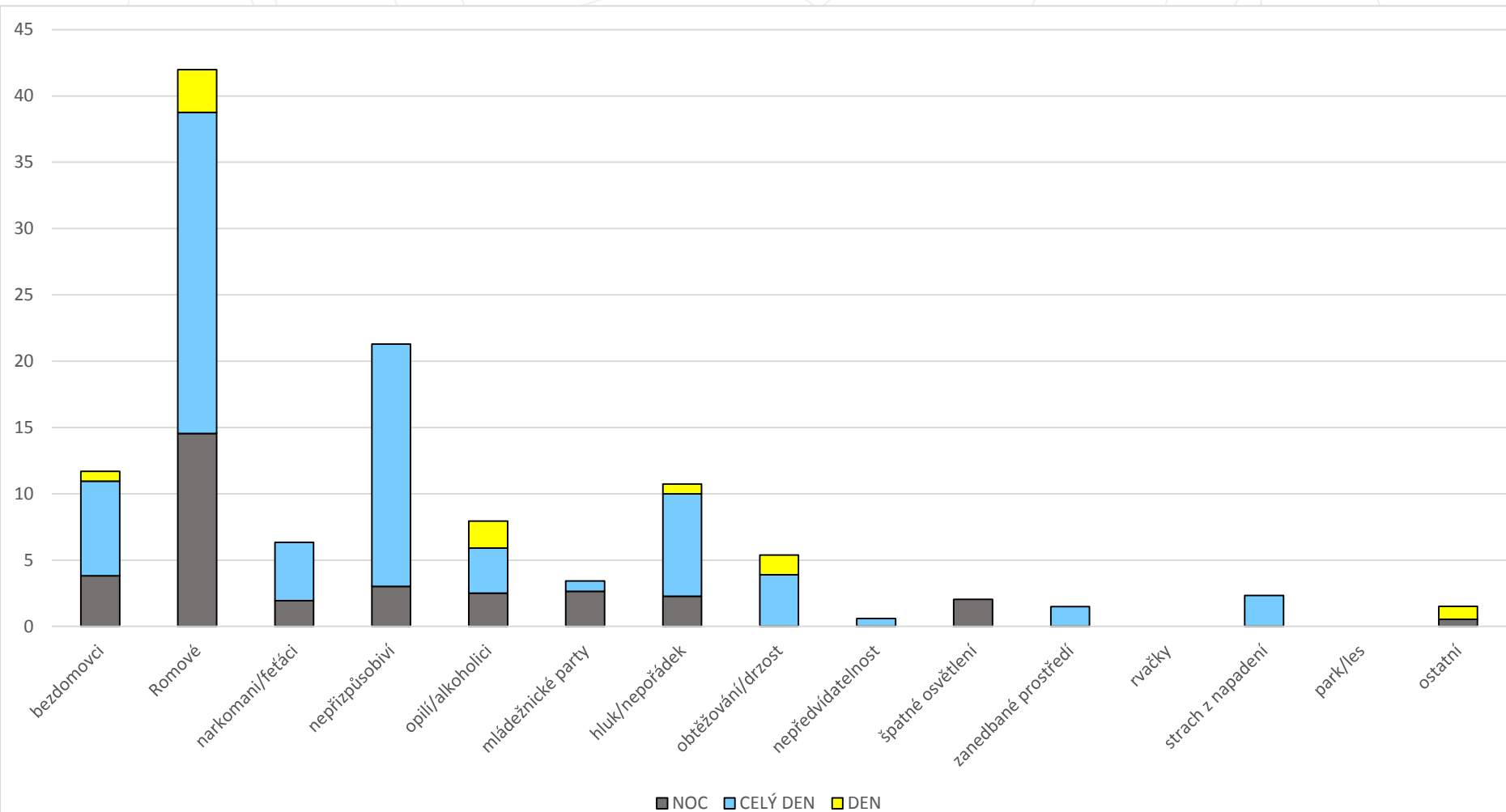
Přerov

Univerzita Palackého
v Olomouci

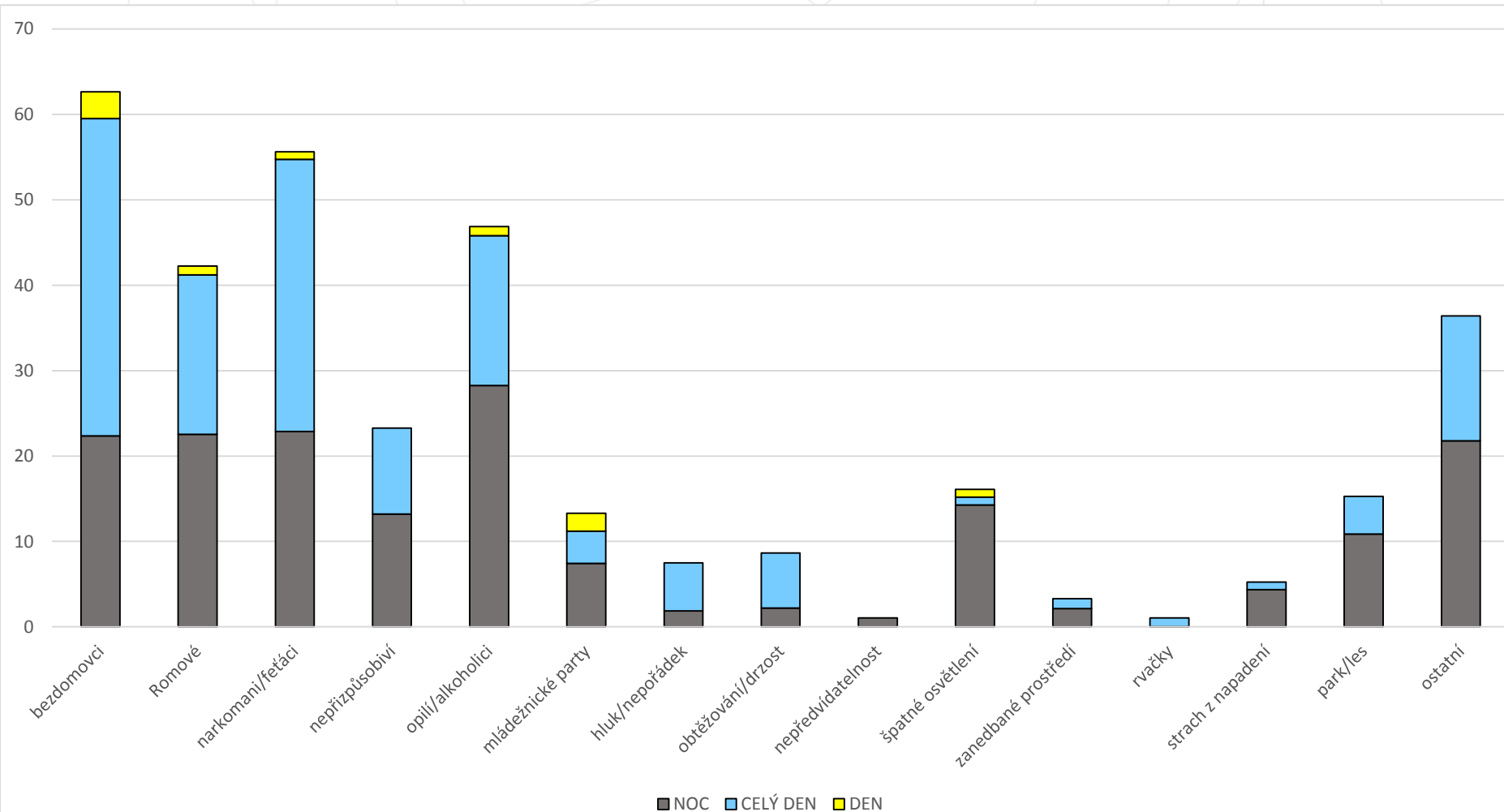
Šternberk

Univerzita Palackého
v Olomouci

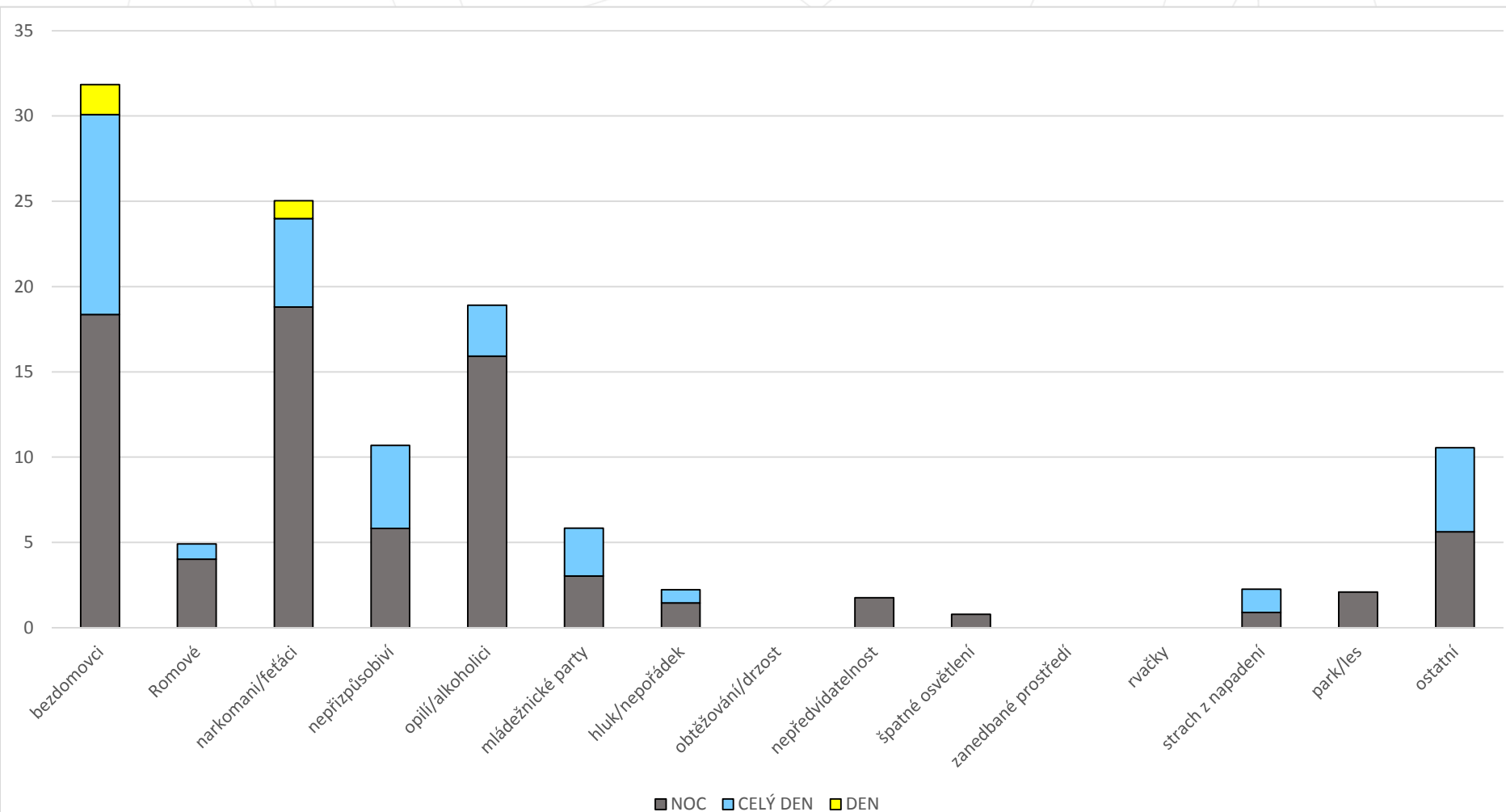
Šumperk

Univerzita Palackého
v Olomouci

Uničov

Univerzita Palackého
v Olomouci

Katedra geografie

Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Inovace prevence kriminality ve městech Olomouckého kraje založená na mapování míst strachu

Katedra geografie

Katedra sociologie, kulturní antropologie a andragogiky

Univerzita Palackého v Olomouci

T A
Č R

Technologická
agentura
České republiky

Program **Éta**

Projektový workshop, 27. 11. 2020

Univerzita Palackého
v Olomouci

Vysvětlivky k následujícím grafům

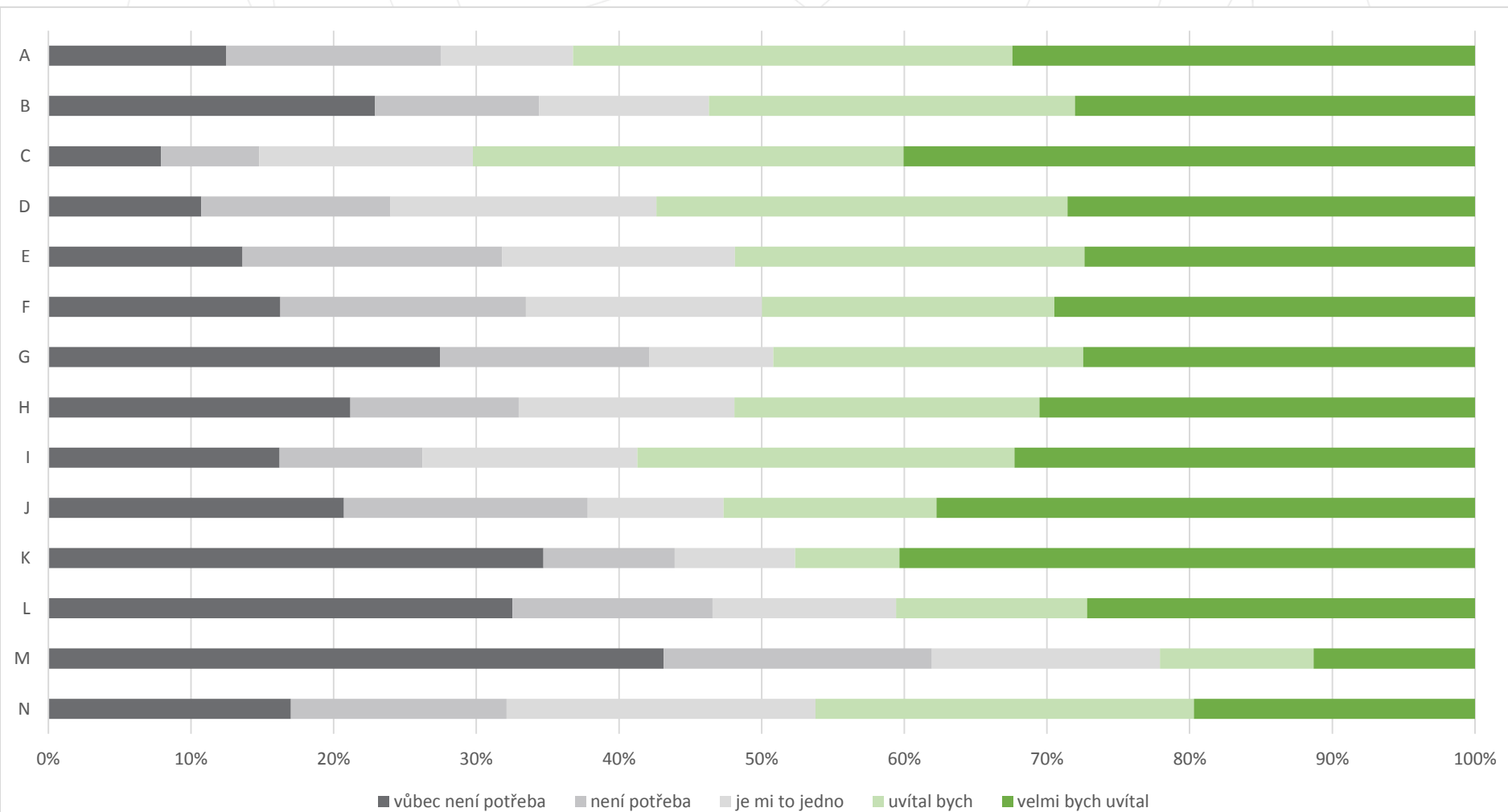
OPATŘENÍ

- A** Častější přítomnost policistů v ulicích
- B** Větší plošné pokrytí kamerovým systémem
- C** Systematičtější práce s tzv. rizikovou mládeží
- D** Systematičtější práce s bezdomovci
- E** Více školených terénních specialistů pro práci s narkomany
- F** Více školených terénních specialistů (tzv. asistentů prevence kriminality) pro práci s problematickými skupinami osob v sociálně vyloučených lokalitách
- G** Lepší veřejné osvětlení ulic, prostranství a parků
- H** Zřizování nových hřišť a sportovišť pro mládež
- I** Rozšíření nabídky jiných volnočasových aktivit pro mládež
- J** Omezení počtu ubytoven
- K** Omezení provozu hazardních her
- L** Regulace provozní doby tzv. non-stopů
- M** Zřízení sousedských hlídek v okolí bydliště
- N** Pravidelná školení občanů, případně veřejně přístupné kurzy sebeobrany

Univerzita Palackého
v Olomouci

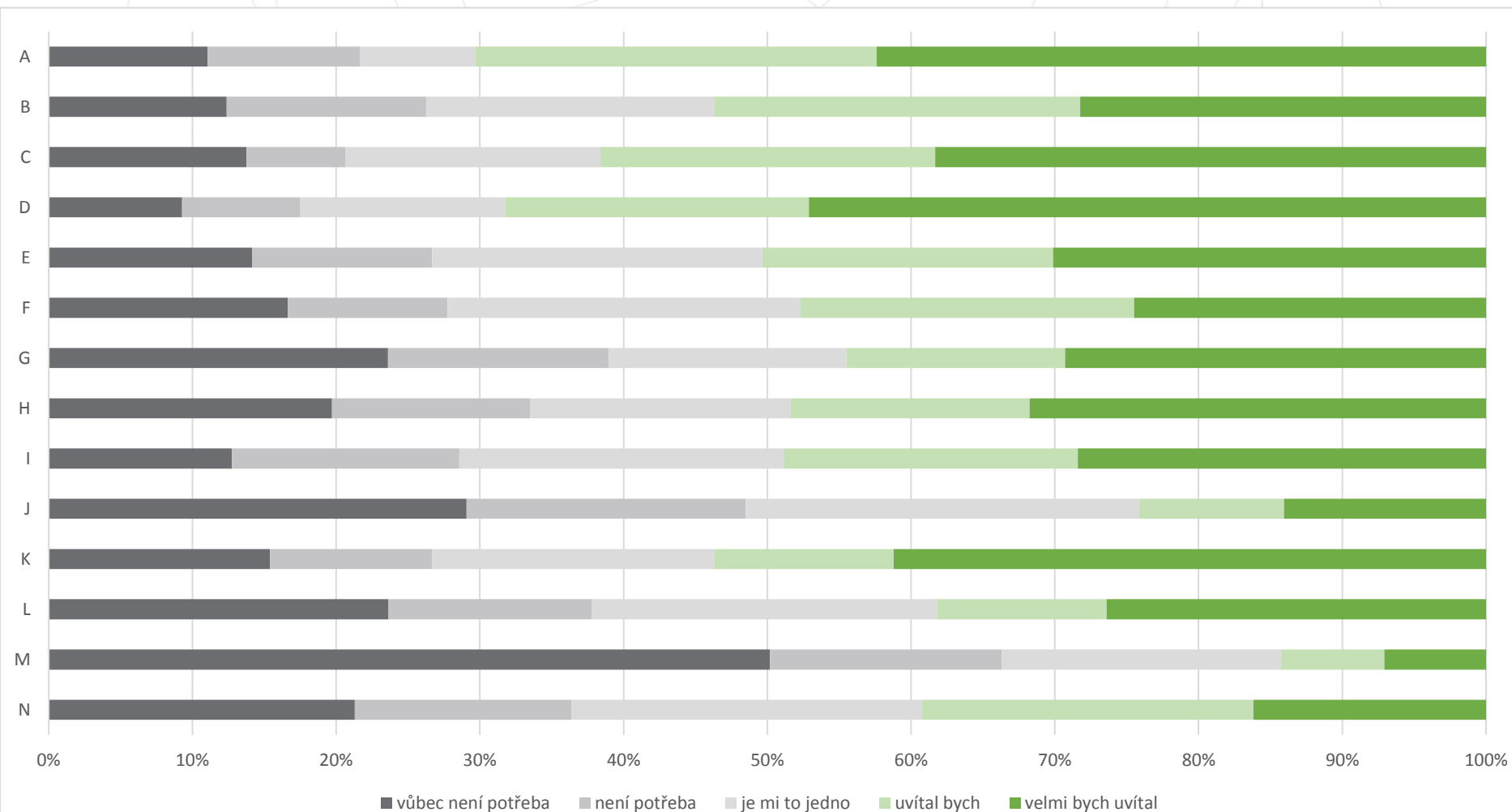
Hranice

Univerzita Palackého
v Olomouci

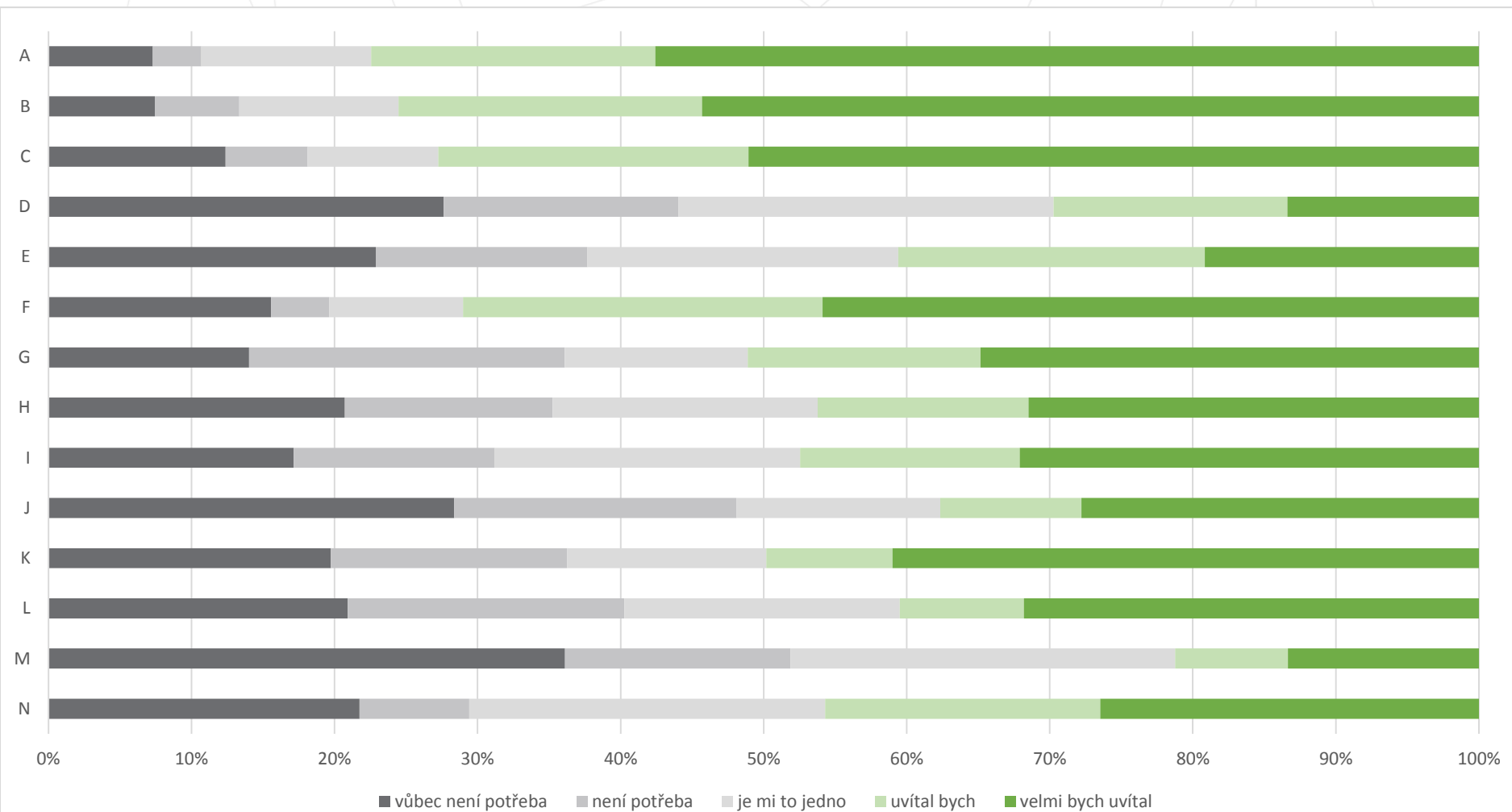
Jeseník

Univerzita Palackého
v Olomouci

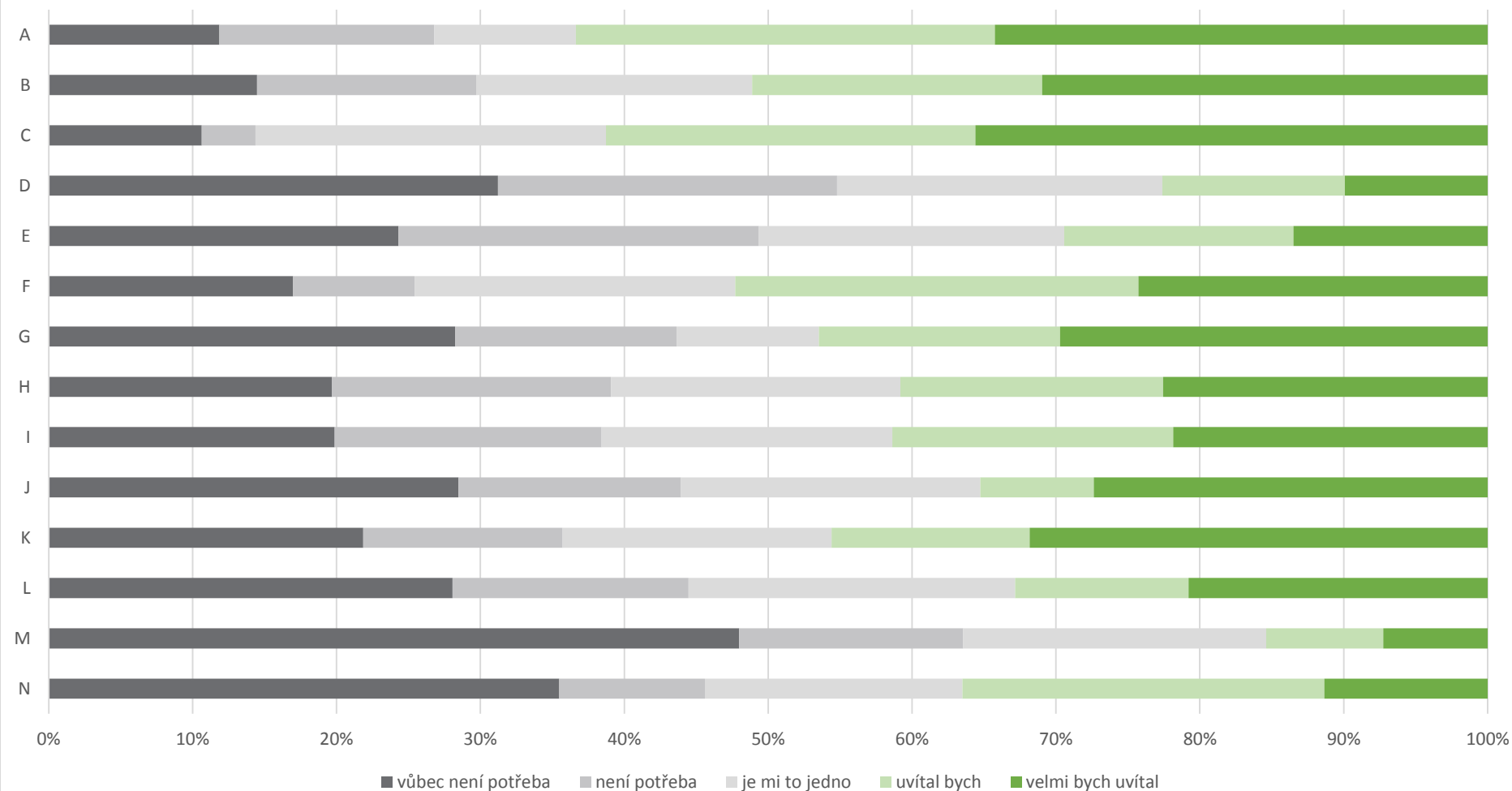
Kojetín

Univerzita Palackého
v Olomouci

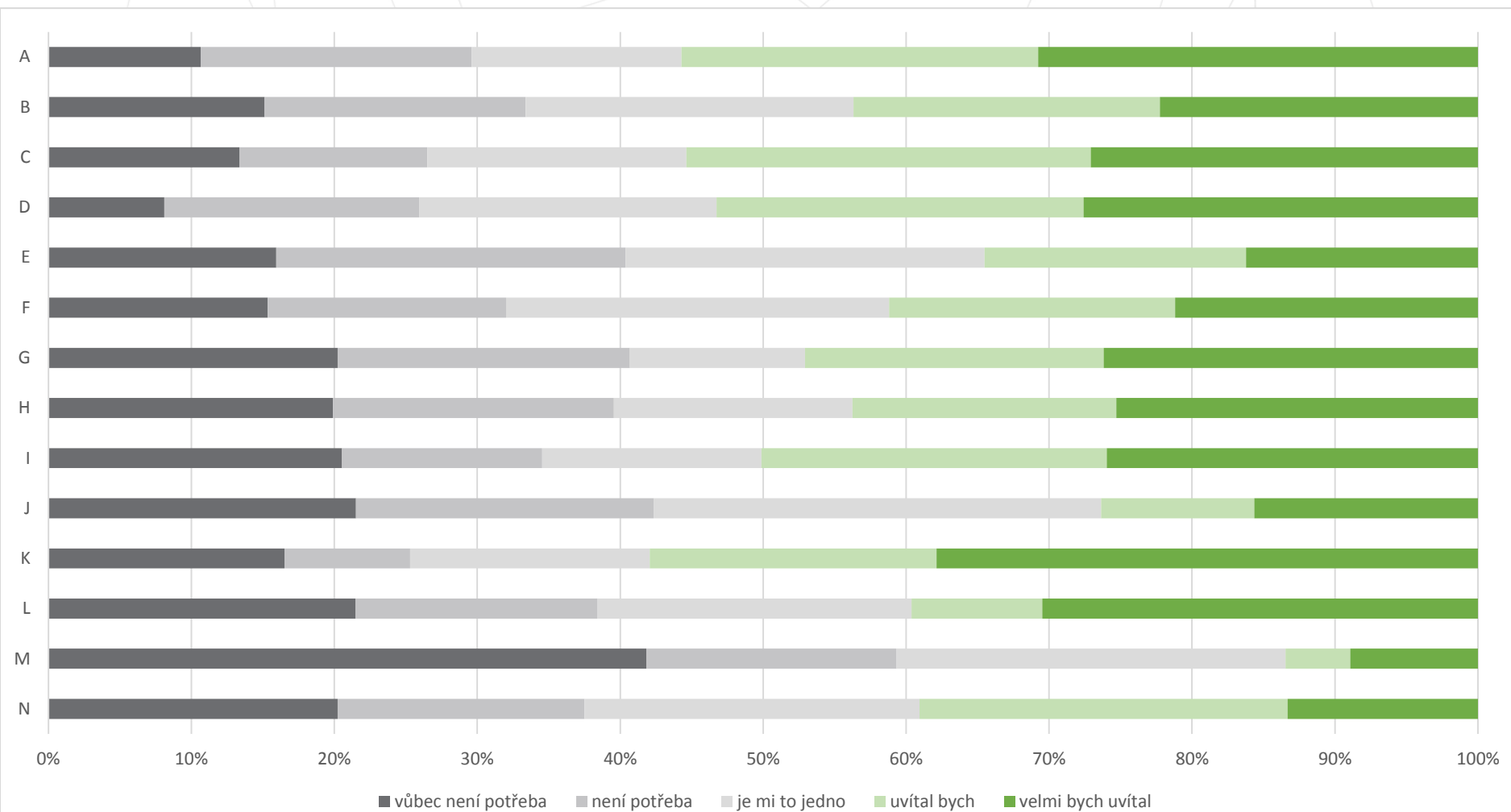
Lipník nad Bečvou

Univerzita Palackého
v Olomouci

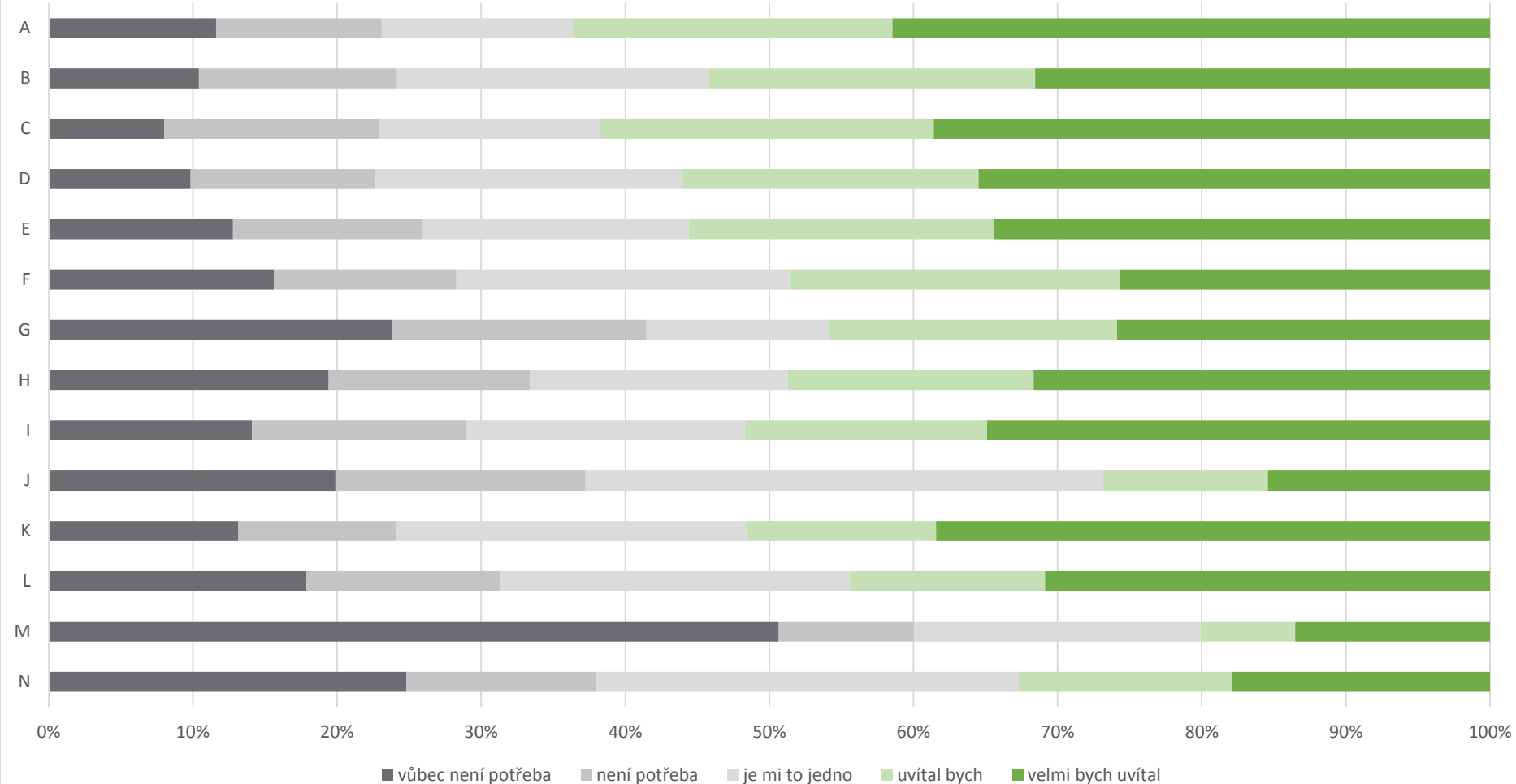
Litovel

Univerzita Palackého
v Olomouci

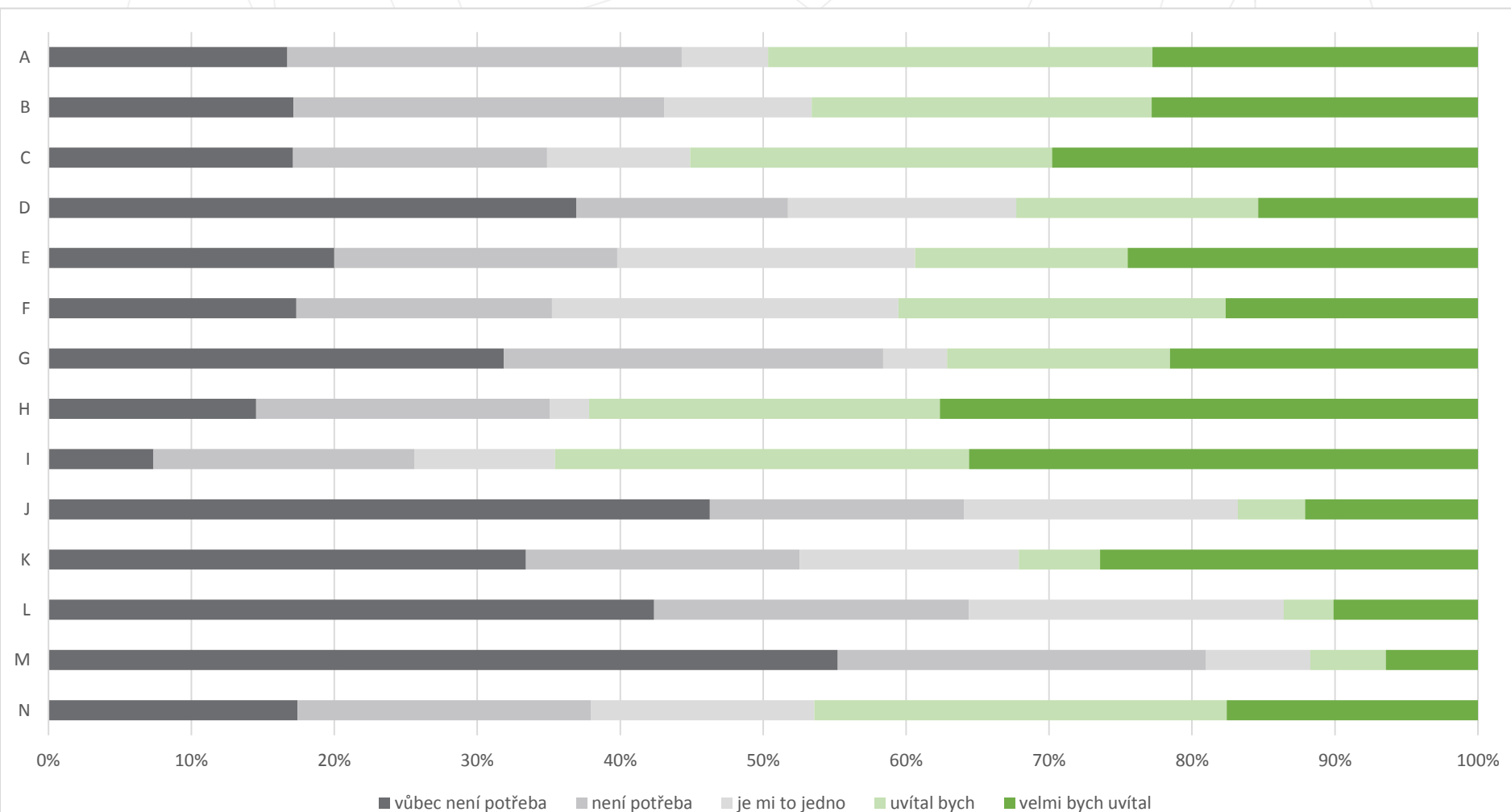
Mohelnice

Univerzita Palackého
v Olomouci

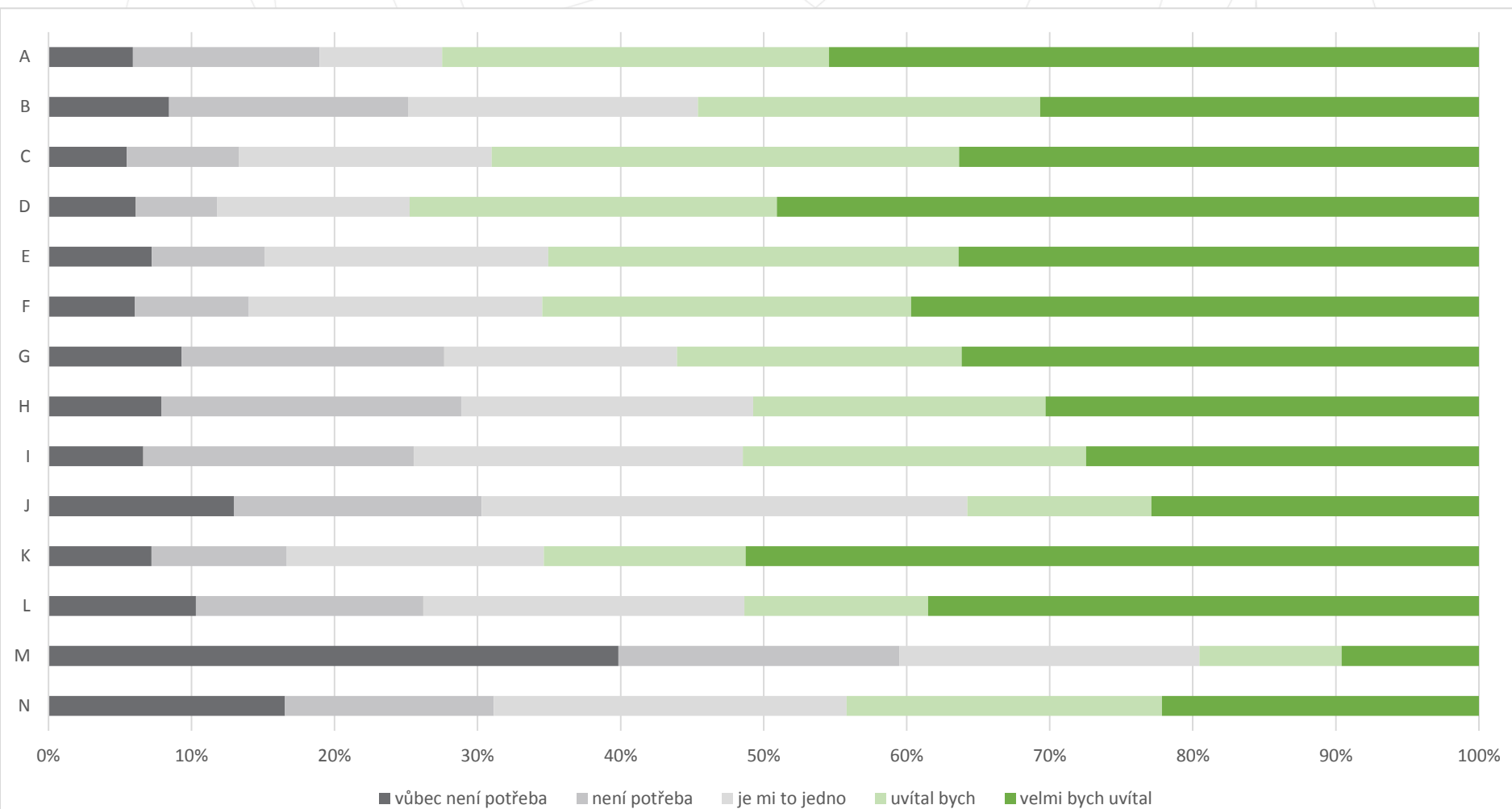
Moravský Beroun

Univerzita Palackého
v Olomouci

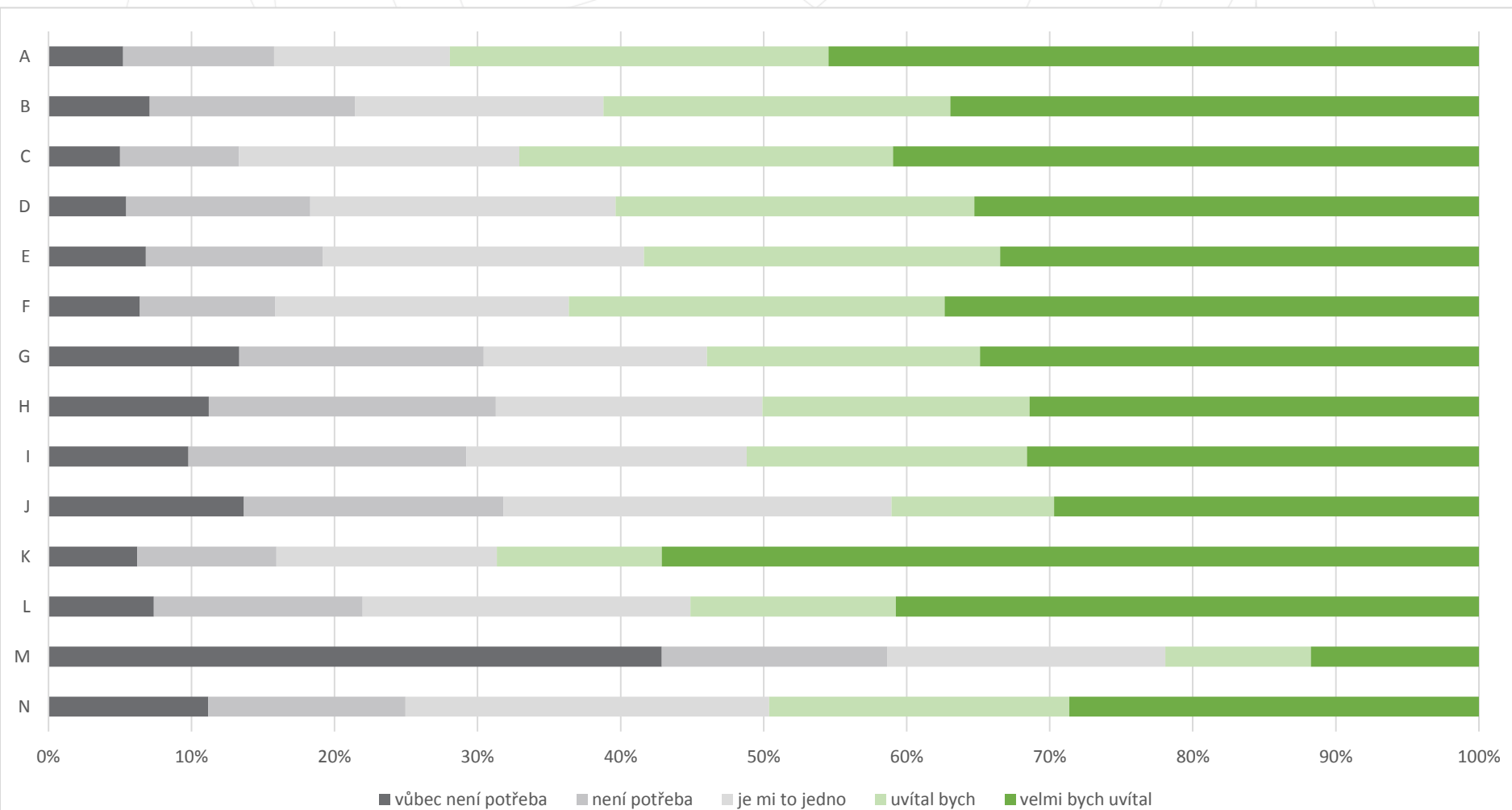
Olomouc

Univerzita Palackého
v Olomouci

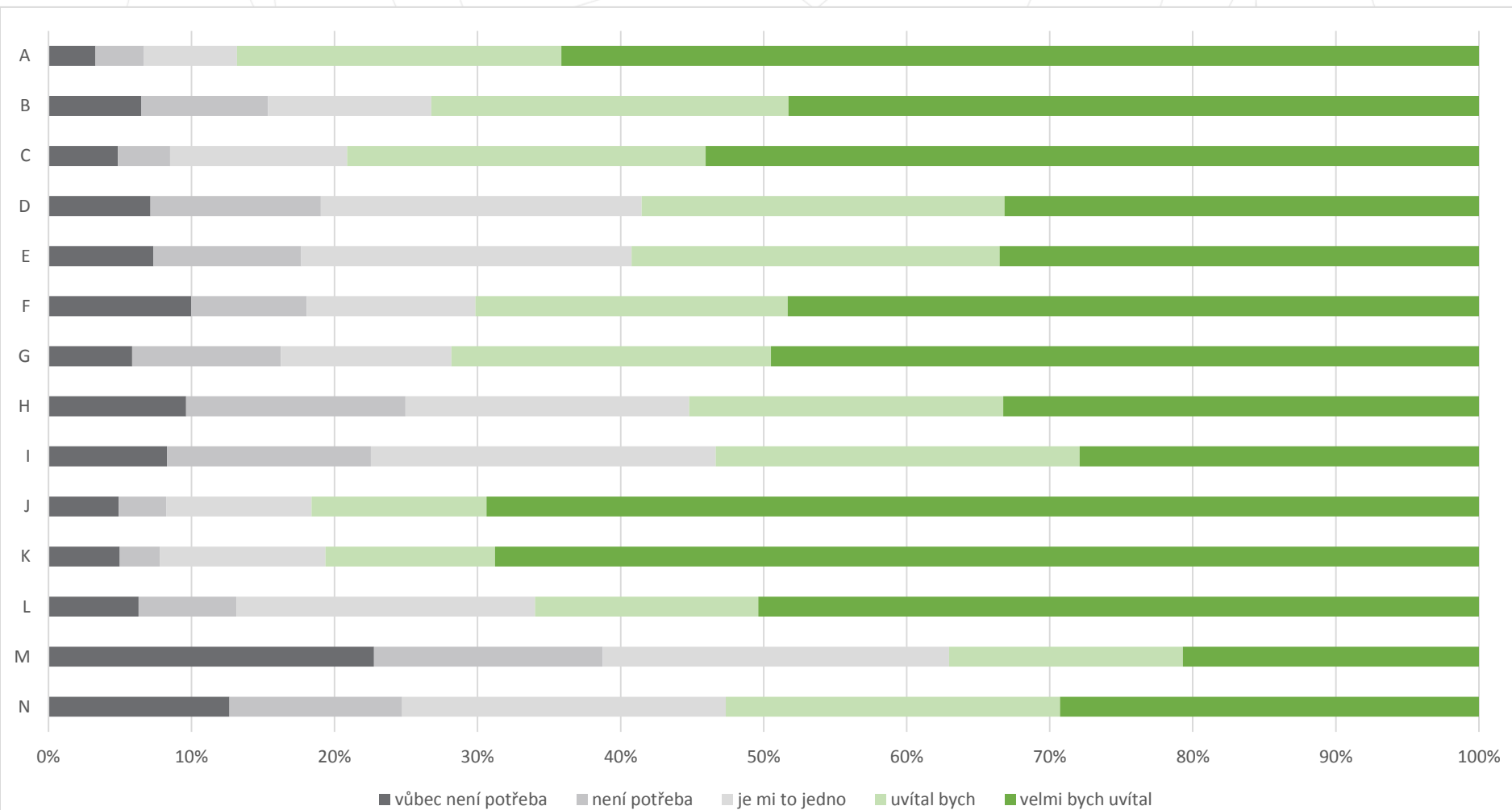
Prostějov

Univerzita Palackého
v Olomouci

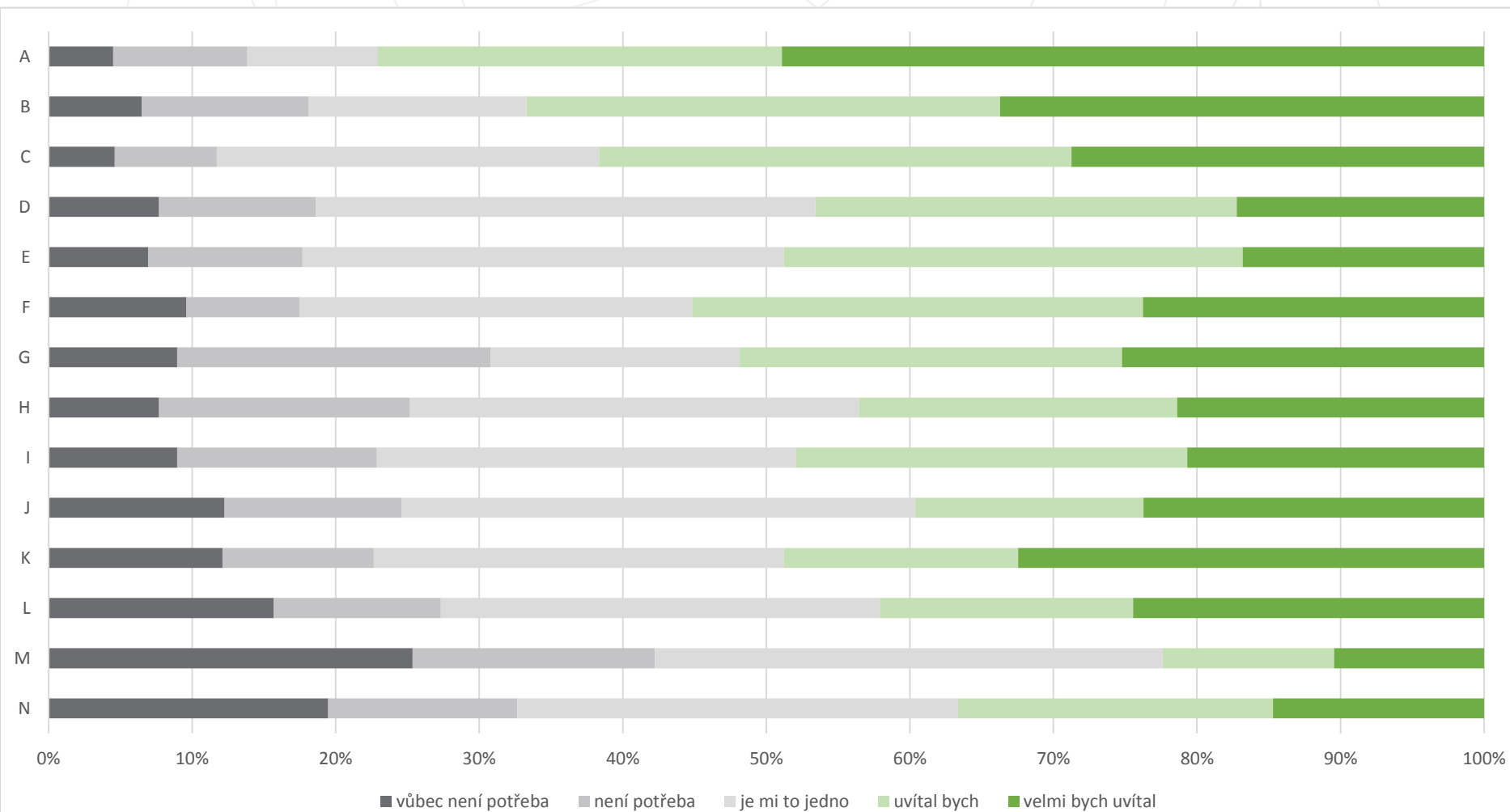
Přerov

Univerzita Palackého
v Olomouci

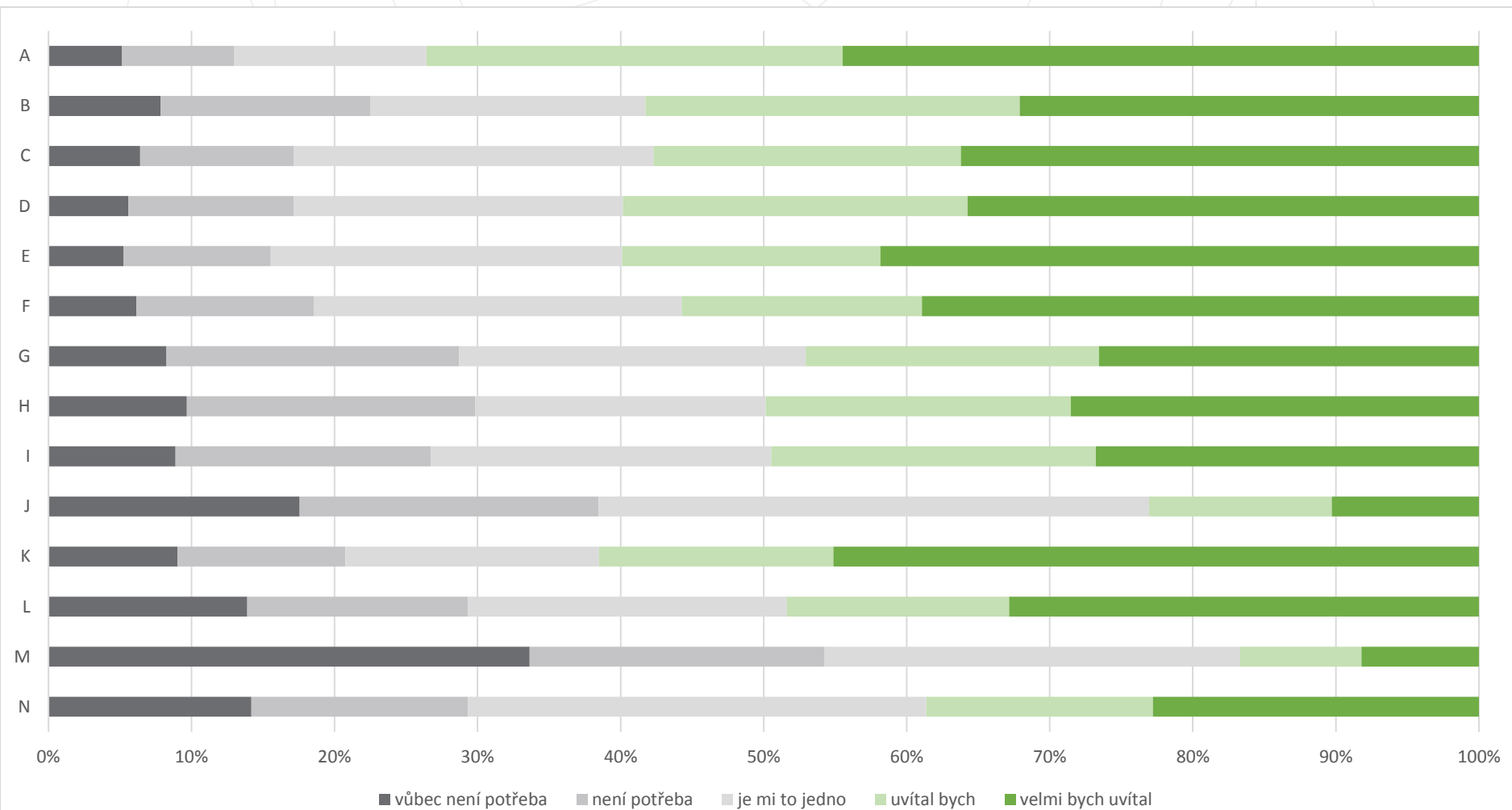
Šternberk

Univerzita Palackého
v Olomouci

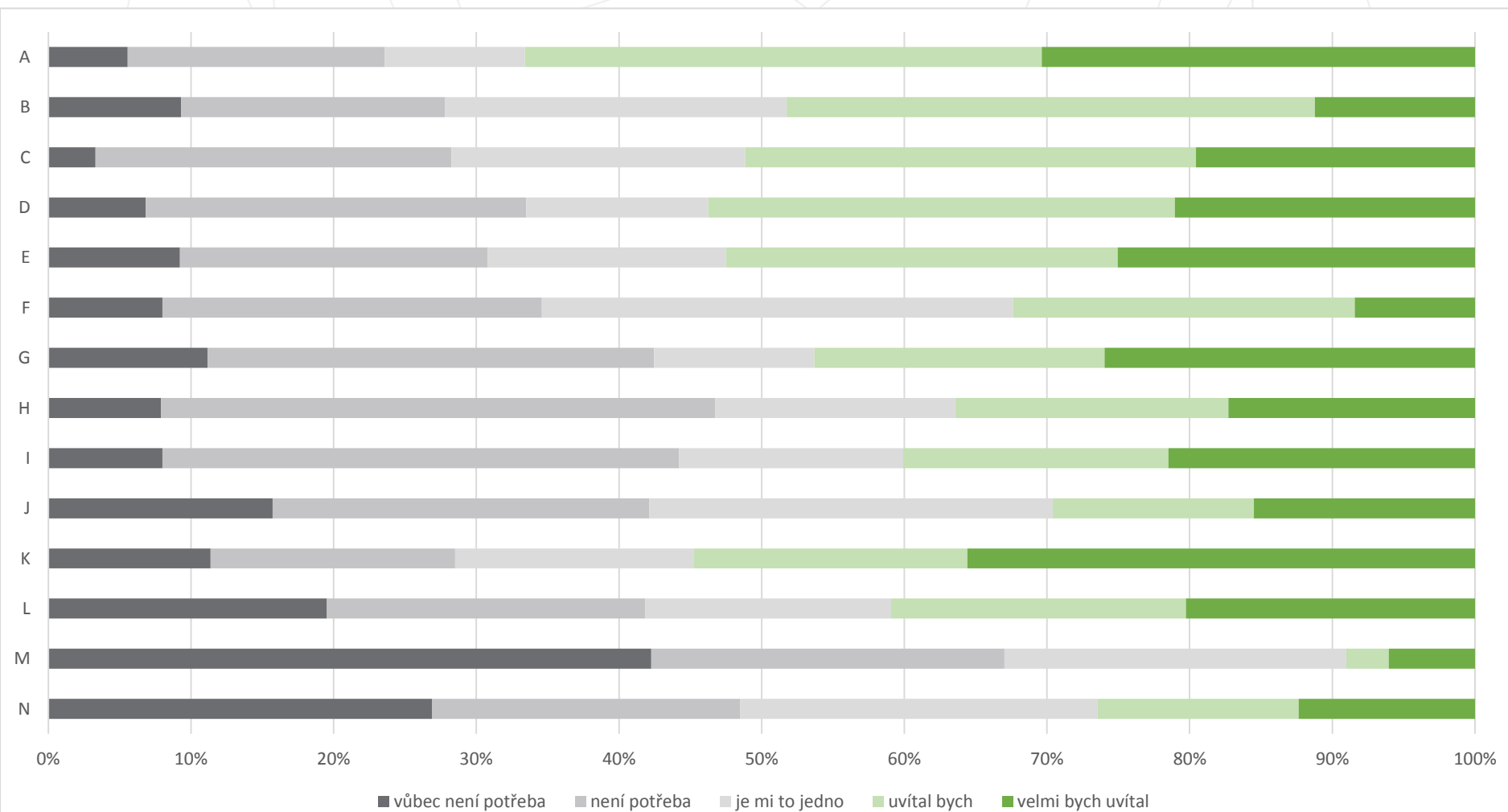
Šumperk

Univerzita Palackého
v Olomouci

Uničov

Univerzita Palackého
v Olomouci

Zábřeh

